

ROMANIA
LEUPOSTA
1. Telefon: 5...
Savolta 116,
nyre 808, egy
Ház: Havor
Ház: 13, egy
Ház: díjosa
KELT" az a
Ház: egytől
Ház: után
Ház: megjelölés

KELET

H. J. Janszetter Robert
Budapest
Dietér 2. l. e

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej
Börzen...
fogadunk el
Kézzel
megőrzését és visszakiadását
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Maros
Ernst. Feltételek szerkesztés: János
Ferenc. Búcsúztató szerkesztés: Károly
Földes. Adar 25. Családok
Csütörtök, 1936 március 19.
569. EV. ADAR 25
XIX. EVF. 72 SZAM

Nemzetközi zóna felállítását javasolják az angolok a Rajna mindkét partján

Németország képviselőiben Ribbentropp repülőgépen Londonba utazott. Kimélyült a szakadékok a francia és az angol álláspontok között. Litvinov hatalmas németellenes beszédet mondott a népszövetségi tanács ülésén. Nincs megegyezés a locarnói hatalmak között. Göring kijelentette, hogy a német csapatok a rajnai zónában maradnak

Ma nyílik meg Londonban a munkásinternacionálé értekezlete a német provokáció ügyében

LONDON, március 18. A locarnói hatalmak tegnap esti értekezlete feszült légkörben zajlott le és ez a feszültség jelenleg is fennáll. Az a körülmény, hogy Németország elfogadta a népszövetségi tanács ülésére való meghívást, még nem vitte közelebb a problémákat a megoldáshoz. Ahogyan Londonban megítélik, a tárgyalások most értek el legbágyosabb fázisukhoz. A következő 48 óra meg fogja mutatni, hogy van-e kilátás a megegyezésre. Nagyon sokat várnak Edén mai népszövetségi felszólalásától, amelyben végleg fogja precizizálni az angol álláspontot. Az angol kormány egyébként súlyt helyez rá, hogy a problémák megoldási tervzetének kidolgozása a népszövetségi tanács együtt maradjon.

Francia körökben idegesítően hat Anglia kétes magatartása. Megállapítják, hogy az angol kormány ahelyett, hogy alocarnói szerződés szellemének megfelelően teljesítené kötelezettségét, közvetítőként igyekszik fellépni Franciaország és Németország között. Flandin ezzel szemben kijelentette, hogy kitart a garanciák követése mellett és azon álláspontja mellett is, hogy a német delegáció Londonba való érkezésének nem szabad változtatnia a locarnói szerződésességét folytán elfoglalt francia álláspontot.

Berlini jelentés szerint von Ribbentropp, a Führer megbízottja, szerda délután egy órákor repülőgépen Londonba utazott. Őt megelőzőleg a szász-koburgi herceg már tegnap este elindult repülőgépen az angol fővárosba. Allitóltag a herceg rendkívül megbízottat kapott a Führertől. A herceg rokona az angol királyi családnak és Ribbentroppnak fog segíteni Londonban.

„Nem szabad megengedni, hogy Németország hegemoniára törjön az egész európai kontinens fölött”

A népszövetségi tanács tegnapi nyilvános ülésén Bruce elnök után, aki felolvasta a német választ, mint röviden jelentették, Ruzsidi Arras török külügyminiszter és Litvinov orosz külügyi népbiztos mondtak beszédet.

Ruzsidi Arras kijelentette, hogy Törökország véleménye szerint addig nem lehet szó a Franciaország és Németország közötti közvetítéstől, míg Belgium és Franciaország teljes elégtételt nem kaptak Németországtól.

Litvinov orosz külügyi népbiztos hatalmas beszédben foglalkozott Németország legújabb szerződésességével s hangoztatta, hogy kollektív intézkedéseket kell tenni a nemzetközi kötelezettségek megszegésével szemben. Ha ez elmaradna, egyet jelentene a támadó felbátorításával, egyet jelentene annak bebizonyításával, hogy a Népszövetség felesleges.

Ha Németország lépése megtozatlanul marad, Európa népei állandóan megfélemletésre támaszkodnak lennének kive.

A francia-szovjet szerződést nem lehet kifogásolni emelni. Ez a paktum egyezik a locarnói szerződés betűivel és szellemével. Nem szabad megengedni, hogy Németország hegemoniára törjön az egész európai kontinens fölött. Azok az emberek, akik Németországnak 25 évre köteendő megnevezésű ajándékában a bekeszeret megnyilvánulását látják, elfelejtik, hogy a széttepett locarnói szerződés szintén ilyen szerződés volt. Bármelyik állam, amely megnevezésű szerződést kötött Németországgal, csak önmagát bántaná meg egy harmadik állam ellen intézett támadás esetén.

Németország két, vagy több részre akarja szakítani Európát, hogy szabadkezettel nyerjen más területeken. Németországnak nem szabad megengedni, hogy visszatérhessen a Népszövetségbe, ha nem tartja tiszteltetben a nemzetközi egyezményeket, ha nem garantálja a fennálló határokat sérthetlenségét, ha az összes népszövetségi tagállamok egyetemes bizottságát és egyetemes bizottság támogatását.

— Hitler javaslatát — hangoztatta Litvinov — egyet jelentenek az általam képviselt népek ellen indítandó hadjárat. Szovjet-Oroszország felfogása ellenkezik azzal a német felfogással, mely szerint a Népszövetségből való kilépés privilégiumot biztosít a nemzetközi kötelezettségek brutális megszegésére, az állandó kardcsörtetésre és arra, hogy Németország egész Európának feltételeket diktálhasson, hogy saját kedvére választhassa ki azokat, akikkel tárgyalni óhajt és hogy saját javaslatait rákényszerítse másokra. Mellette vagyunk az összes európai nemzetek biztonságának, de ellene vagyunk a félbékének, ami tulajdonképpen háborút jelent. Oroszország kész résztvenni minden olyan intézkedésben, amit a hatalmak javasolnak és amit a tanács többi tagjai elfogadnak.

Litvinov után Edwards, Chile köztársaság delegátusa szólalt fel, kérve, hogy a francia-szovjet paktumot vigyük a hágal nemzetközi döntőbíró elé. Az ülést ezután felfüggesztették. A szerdai ülésen az angol, olasz, lengyel és dán megbízottak kezdtek meg álláspontjaik ismertetését.

A népszövetségi tanácskozásokat tehát nem függesztették fel, mint azt a tegnap délután zárt ülésen Argentina, Chile, Dánia, Lengyelország és Ausztria delegátusai kívánták, arra való hivatkozással, hogy várják meg a német delegátusok megérkezését.

Nincs megegyezés

Tegnap este tíz órákor egyébként a locarnói hatalmak megbízottai ismét összeültek a külügyminisztériumban Edén elnökletével. Az értekezleten Grandi, van Zeeland, Flandin, lord Halifax, Neville Chamberlain és Ramsay Macdonald vettek részt.

Ezen az értekezleten sem jött létre megegyezés a locarnói hatalmak között. Mihelyt létrejön a megegyezés, azt ismertetik a népszövetségi tanácsal és Németországgal. A Reuter diplomáciai tudósítója rámutat arra, hogy a hatalmak között a németek 25 évre szóló megnevezésű javaslatát is tanulmányozzák, de illetékes körök hangsúlyozzák,

hogy ezek a tárgyalások még kezdetleges stádiumban vannak. A Reuter szerint minden törekvés arra irányul, hogy angol-francia megegyezést lehessen létrehozni.

Ennek a megegyezésnek utójában azonban Flandin érthető magatartása áll, aki kitart ama nézete mellett, hogy mielőtt tárgyalásokat kezd Németországgal, a népszövetségi tanácsnak meg kell állapítania a locarnói egyezmény megszegését és helyre kell állítania a nemzetközi jogrendet.

Francia körökben azt állítják, hogy a francia és angol álláspontok között még mindig alapvető eltérés áll fenn. Anglia ugyanis közvetítő és döntőbíróként akar szerepelni Franciaország és Németország között, viszont a francia delegáció azt szeretné, ha Anglia teljesítené kötelezettségeit, mint a locarnói szerződés garantálója.

Az angol javaslatok „forradalmisága”

A Daily Telegraph foglalkozva az angol kormány által készített áthidaló javaslatokkal, megállapítja, hogy a javaslatban foglaltakat egyelőre titokban tartják. Az angol javaslatok állítólag forradalmi feltételeket tartalmaznak, amelyek alkalmassak arra, hogy a Franciaország, Belgium és Németország közötti határokat tartósan pacifikáltsanak.

A lap szerint Franciaország kellően tudná megindokolni Németországgal szembeni követeléseit, ha Anglia képviselői fenntartás nélkül kijelentnék, hogy a locarnói egyezmény továbbra is teljes egészében érvényben marad s hogy az angol vezérkar Kész azonnali érintkezésbe lépni a belga és francia kormányokkal abban az esetben, ha a paktum főbb előírásait a jövőben megszegnék.

A Daily Telegraph is hangsúlyozza, hogy jelentéktelen nézeteltérés áll fenn francia és angol álláspontok között.

Franciaország azt kívánja, hogy Anglia haladéktalanul tegye meg nyilatkozatát a határokat garantálása tekintetében, még mielőtt megkezdik a tárgyalásokat Németországgal. Anglia viszont azon a véleményen van, hogy a Franciaországgal szemben vállalt garancia kihangsúlyozásának egyidőben kell megtörténnie egy általános nyilatkozattal, ami csak akkor hangzana el, ha már nyilvánvalóvá lett, hogy Németország és Franciaország kielégítő megegyezésre tudnak jutni.

A Daily Telegraph végül megállapítja, hogy óvatlan dolog lenne alábecsülni annak a feladatnak nehézségeit, amely most az európai diplomáciára vár. Litvinov tegnapi beszéde kellő figyelemmel szolgálhat Németországnak.

A Reuter jelentése szerint a tényleges tárgyalási anyag kidolgozása csak ma, csütörtökön fogja kezdetét venni és pedig akkor, ha a népszövetségi tanács ülése, amelyen Németország is képviselve lesz, véget ér. Ennek megfelelően Flandin is csak csütörtök este utazik Párizsba, hogy kikérje miniszter-társai véleményét.

A francia sajtó nyugtalan Párizsi jelentés szerint a francia sajtót nyugtalanítják a londoni tárgyalások. Pertinax az Echo de Parisban megállapítja, hogy szakadékok társong a francia felfogás és az angol kormány tudományos pontossággal el- (Folytatása a 8-ik oldalon)

VILAG TÜKRE

Nagy pénzügyi tervek Palesztinában

Ma, amikor a palesztinai gazdasági életben mutatkozó pillanatnyi nehézségek nagymértékben függenek a jisiv gazdasági irányításától, különös érdeklődésre tarthat számot a Jewish Agency pénzügyi helyzete. Hogy a mai gazdasági nehézségek átmenetet, vagy tartósabb stagnálást fog-e jelenteni, ez nagymértékben attól függ, mennyire lesz képes az Agency szabályozó és lendítő erővel beavatkozni a gazdaság alakulásába. Azok a gazdasági tervek, amelyeket most dolgoznak ki az Agencyben, nemcsak az ugynevezett nemzeti gazdaságra, hanem az ország egész gazdasági fejlődésére nézve is döntő jelentőséggel bírnak.

Elieser Kaplan, a Jewish Agency kincstárnokának közlése szerint, aki 1933 óta vezeti az Agency pénzügyeit, négy főtételeből tevődik össze az exekutív bevétele: a Keren Hajjeszód bevételeiből amelyet gyűjtés útján teremtnek elő a világ különböző országaiban; a bevándorlók által fizetett díjak összegeiből; a nemzeti földek bevételeiből; és végül a telepeseknek nyújtott kölcsönök inkasszálsából.

Ami az első tételt, a Keren Hajjeszód bevételeit illeti, megállapítható, hogy a jövedelmek eddig nagyjában megfeleleltek a várakozásoknak. A végeredmény természetesen nagymértékben függ a két legfontosabb országból, Amerikából és Dél-Amerikából lefolytatandó a K. H. akció sikerétől, miután ez képezi a K. H. két legfontosabb bázisát. Amerikában most indult meg az akció, Dél-Afrikában áprilisban veszi kezdetét.

A bevándorlási díjak jövedelme az utóbbi hónapok kisebb bevándorlása folytán csökkent. Ezelőtt ezek a díjak fedezték a bevándorlási osztály kiadásait és sokszor költségvetési többletet is eredményeztek. A megváltozott bevándorlási viszonyok folytán most csökkentek ezek a bevételek, a kiadások azonban ugyanaok maradtak, sőt a palesztinai munkapiac helyzete fokozottabb követelményeket állít a bevándorlási apparátus elé. A gyors gazdasági fejlődés idején a bevándorlási otthonok (Baté Olim) gyorsan kiürültek, miután a bevándorlók közvetlenül megérkeztek után munkahelyhez jutottak. Ma gyakran történik meg, hogy a bevándorlókat hosszabb ideig kell a Baté Olimokban tartani és gondoskodni róluk, ami természetesen nagyobb kiadásokat hárít az Agencyre.

Az Agency kerében koncentrált földek gyümölcsözötése is nehezebbé vált a piaci helyzet rosszabbodása következtében. Ugyanez áll a kölcsönök inkasszálsára is, ami ma nehezebb, mint volt az elmúlt évben.

Mindezek ellenére sikerült az Agency pénzügyi hivatalának fenntartani az egyensúlyt a bevételek és a kiadások között. A nehéz idők első jeleire bizonyos redukciónk történtek a költségvetésben és ezzel elhárult újabb adóssághalmozás veszedelem. Ezenkívül rendelkezésre állott az elmúlt évben teremtett tartalékalap is. És itt van az Agency új gazdasági terveinek kiindulási pontja.

A munkanélküliség kezdetével az exekutív más gazdasági tényezőkkel, különösen a munkásszervezettel azonnali kontaktust teremtett, hogy együttesen segítsék elő a feszültség enyhülését a munkapiacon. Az Agency pénzügyi hivatalának módjában állott 15 ezer fontot az új tervek rendelkezésére bocsátani, tartalékalapjából. A munkásszervezet saját tartalékalapjából ugyancsak 15 ezer fonttal járul hozzá. Ezen alantőkere témaszkodva kötvényeket bocsát ki az Agency. melyeknek lanszirozását és felvásárlását az

15.30 órákor folytatásait. Az s megbeszélést folytatással a délelőtti előzetes vitákat meggy nem valami sok angliáról a Hitlik feltétel elfogadása.

ador.) A tözse ma ott, ami megerősíti nyomását. Az őszetek.
ward király ma kiandin francia. Beck belga külügyminiszter.

Humillizsi szes husvéti cikkek
mél Vitezul 12.

ny kilk nem szavazok:
mind a négy nagyozul legalább három

szül csak kettő volt 30-án még a zsidó azok, akiknek csak lt, de 1935. szeptember kereszény hitre, ggal bírnak; ik 1935 szeptember tek feleségül; ik 1935 szeptember- idő vallásra.
körülbelül 42 millió joga. Ha a zsidók jogukkal, akkor a 80-90 ezerre volna kormány a zsidókat tta el a szavazástól németországban niraajstromok, amelyek neveit tartalmaznak megállapítható volna, a törvény nem illet

viselők nevei külön ezekre a lajstrommel lehet szavazni. Ruzsidi körendeletét ilőn figyelemzeti a ésekre, amelyeket a esetre, ha megkésé- en választási helyi- ztanak ki, amelyek tek illet meg a szá- ok és vegyes házas- mi szín alatt nem az ilyen figyelmez- s sűrűn közli és az tik azokat.

adatu mi- ndásának

Megcáfolják La- lemondása hírel. iszter betegen fek- nem hagyhatja el

miniszter 80 mil- est kért miniszte- k fizetését végett.

szia cionista szem- ortökön este 9 órák tart előadást „Zsidó Vendégeket szive- arissza Filipescu u. n.

és Lapkiadó R. T. Baron L. Pop 16 n: 8-61

Anglo Palestine Bank vállalta. Ezek a kötvények a befizetett tőke négyszeresét fogják kitenni, úgy, hogy ilyenformán 150 ezer fontnyi alap teremődik, ami közel 150 millió lejnek felel meg. A tárgyalások oly előrehaladott stádiumban vannak már, hogy a közeli napokban megindulnak azok a közmunkák, amelyek a munkanélküliek nagy részét foglalkoztatni fogják. Mindezekelőtt Tel-Aviv déli részén kezdik meg egy új munkásnegyed építését. Az ezen alap segítségével finanszírozott munkálatok 2-3 ezer munkás elhelyezését teszik lehetővé, ami azt jelenti, hogy a munkanélküliség jelentős részben likvidálódik.

Ezzel nemcsak közvetlen segítyt nyújt az Agency, hanem lényeges enyhülést fog előidézni a munkapiacon. Ez a frissítő erő a mai körülmények között elegendő lehet ahhoz, hogy újra felfokozza az érdeklődést az investíciók iránt és eltávolíthatja néhány hónap leforgása alatt a jelenlegi akadályokat a gyors fejlődés útjából, ha csak előre nem látható külső események nem lépnek ismét közbe.

Az utóbbi időben több fontos gazdasági akciót bonyolított le az Agency, amelyek részben arra irányultak, hogy megerősítsék az Agency befolyását a fennálló vállalkozásokban, másfelől új gazdasági szervezetek teremtését szolgálták. Az első kategóriába tartoznak a Hule területen eszközölt investíciók, amelyek biztosították a nemzeti ellenőrzést e fontos kolonizációs terület fölött. Ezenkívül létrejött az ültetvényesek bankja a „Bank Hachaklaim Leumiim”, mely kizárólag olyan ültetvény tulajdonosoknak fog rendelkezésre állani, akik zsidó munkásokat foglalkoztatnak üzemeikben. Tudvalevőleg működik már egy ültetvényes bank, a Hitachduth Haikarim intézete, mely azonban azon ültetvényesek csoportját szolgálja, akiknek legnagyobb része arabokkal dolgozik. Az új pénzintézet a zsidókat foglalkoztató ültetvényeseknek kíván pénzügyi segítséget és harci eszközt nyújtani, a zsidó munka kifejlesztésében. Az új bank alapítókéje 30 ezer font, amelyben az Anglo Palestine Company 25 ezer fonttal, a Keren Hajezsod 5 ezer fonttal vett részt. Ezt az alapítókét újabb érdekeltségek bevonásával növelni fogják.

Nagy jelentőséggel bír az Agency által a legutóbbi kongresszus határozata alapján létesített kolonizációs társaság, mely 50 ezer font alapítókével alakult és amelyet már a kormány is legalizált. E társaság részvényeit növelni fogják.

Ezek az alapítások tulajdonképpen előfutárai egy nagyszabású pénzügyi akciónak, melyet most készít elő az Agency és amely lényegesen ki fogja bővíteni a munkalehetőségek kereteit. Egy nagyszabású tervben dolgoznak most, amely vagy speciális kötelezvények kibocsátásával, vagy vegyes törzst alapításával olyan befektetési papírt teremtsen, melynek garanciáját az országban lévő összes gazdasági értékeket képezik. Ilyen értékpapírok kiadásával lehetőség nyílik a palesztinai és a galuti zsidók számára, hogy biztos alapon helyezzkék el pénzüket Palesztinában. Ezen értékpapírok eladásával természetesen a telepítési mû is újabb anyagi eszközöket kap, amelyek lehetővé teszik az építő munka meggyorsítását és kiterjesztését. Másszóval nagy belső nemzeti kölcsön előkészítéséről van szó, amelyet a palesztinai építőmunka szolgálatába akar állítani az Agency. Ha ez a kísérlet zsidó körökben sikerre vezet — és a kilátások kedvezőek — fennáll a lehetősége annak, hogy később kibővítsék ezt az akciót szélesebb körökre. Az az érdeklődés, amelyet a londoni City az utóbbi időkben a palesztinai investíciók iránt tanúsított, további lehetőségeket nyit meg ezen a piacon. Beavatott körök máris tudni vélik, hogy Elieser Kaplan Londonban újabb nemzetközi kölcsön felvételéről folytat tárgyalásokat. A belső nemzeti kölcsön megszervezésébe előreláthatólag sikerülni fog bekapcsolni a Sir Herbert Samuel és Simon Marks által beindított német zsidó mentőakcióban érdekelt köröket is.

A Weizmann és Kaplan által Londonban folytatott tárgyalások nemcsak politikai, hanem pénzügyi tekintetben is nagyjelentőségűek lehetnek az Agencyre és a zsidó országépítés művére.

Megkerültek végre a baiamarei postarablás tettesei

Három tettese volt a 220 ezer lejes betörésnek

Baiamare, március 18. Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett a bánya városban Nistor Joan postahivatali pénztáros, a baiamarei állomásfőnök fiának letartóztatása. A fiatallembert azzal vádolták, hogy betörést követett el, még pedig a postahivatalban s egy vaskazettából elvitt 220 ezer lej összegét. A kérdéses vaskazettába a betörést megelőző napon özv. Imricsák Gyuláné baiamarei postahivatali tisztviselőnő helyezte bele a 220 ezer lejt kitevő összeget, amelyet Baia Sprieről, az ottani postahivatal takarítóője: Zimán Lászlóné hozott a baiamarei postahivatalba.

A tisztviselőnő, amikor márnappal reggel bejött a hivatalába megdöbbenve látta, hogy a vaskazetta, amelyben előző este a baiasprieri pénzügyes elhelyezte a pénzt, az ottani helyen, ahová akkor tette. Nyomban kinyitotta a kazettát s abban — a 220 ezer lejtől hiányt talált. Feljelentést tett a baiamarei rendőrségen, ahol előbb Zimán Lászlóné gyanakodott, de néhány nap múlva meglepetészerűen letartóztatták Nistor Joan postai pénztárnokot. A fiatallembert ellen semmiféle tárgyi bizonyíték nem merült fel, csupán az keltett gyanút, hogy módfelett költségesen, két kézzel szórta a pénzt s egy este tízezeret elkártyázott a klubban. Miután azonban később sem találtak tárgyi bizonyítékot ellene, néhány hét múlva a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte.

Ebben az érdekes postarablási ügyben most váratlan fordulat történt. Szombaton a késő esti órákban meglepetészerű házkutatást tartottak Borsi Stefan és Stetz István baiamarei mechanikusoknál, akiket a talált bizonyítékok kapcsán őrizetbe vettek. A mechanikusok bevallották, hogy Nistor Joan felkérte őket, hogy segítsezzenek neki a postarablásnál, azonban ők nem fogadták el ajánlatát. A két mechanikus vallomásaival ellentétben a talált bizonyítékok kapcsán a nyomozás arra a meggyőződésre jutott, hogy Borsi és Stetz valóban segítettek Nistor Joannak a postarablásnál. Természetesen Nistor is azonnal letartóztatták.

Hétfőn reggel Haias Ioan satumarei vizsgálóbíró ment ki Baiamara, hogy a vizsgálatot a nagy feltűnést keltett postarablási ügyben lefolytassa.

Hogyan helyezkedhetnek el zsidó orvosok Indiában

Berlin, március 18. A Jüdische Rundschau hasábjain C. Z. Klötzel, a Jeruzsálemben élő zsidó publicista riport-sorozatát közli keleti utjáról. Legutóbbi cikkét Indiából küldi s különösen érdekes része ennek a cikknek az a fejezet, amely a zsidó orvosok indiai elhelyezkedéséről ír.

Bizonyos idő óta — írja Klötzel — India lett a célja a németországi zsidó kivándorlók egy részének. Főleg orvosok kitértek meg új egzisztencia teremtését Indiában. Ezek a vállalkozások örvendés módján a legtöbb esetben sikerrel jártak. Januárban tíz-tizenöt németországi zsidó orvost és hat-hét fogorvost találtak Indiában. Karachiban, Ahmedabadban, Kalkuttában, Madrasban egy-két német-zsidó orvost találtak helyenként. Bombayban különösen jól megy egyes zsidó orvosoknak, vannak azonban olyanok is, akiknek még küzdeniük kell a létért. Az ilyen különbségeknél természetesen szerepet játszik az egyéni kvalitás, sokkal lényegesebb azonban az objektív adottságok.

Rosszul sikerült támadás Amikor Németországból képzett orvosok érkeztek Indiába, akiknek különösen jó-nevük van a Keleten, úgy az angol, mint az indiai orvosok körében nyomban felbőregett a konkurrenciától való félelem és a lapokban heves vita vette kezdetét erről a kérdéssel. A bennlők orvosok által mesterségesen elindított sajtókampányok azonban egészen más eredményre volt, mint ahogy azt hitték. A cikknek nyomán ugyanis az olvasók valósággal elasztották levelekkel a szerkesztőségeket, hogy közöljék velük az új orvosok pontos címét.

Különösen a jobb módú rétegek körében váltott ki élel érdeklődést a németországi orvosok megjelenése. Az első páciensek így valósággal megteremtették az új német orvosok divatját. Az angol és indiai orvosok utolsó eszköze az volt, hogy a hivatalosan elismert orvosi testület részéről kijelentették, hogy

csak angol, illetve indiai vizsga után vesznek fel körükbe idegen orvosokat, enélkül nem hajlandók az új orvosokkal konziliumot tartani és nem hajlandók rendelkezéseikre bocsátani a városi kórházak miltő-helyiséget. Ez természetesen bizonyos nehézségeket támasztott az új orvosok számára. Mindez azonban nem volt akadály annak, hogy az új orvosok közül többen ragyogó praxiszra tegyenek szert.

Csak jó orvosokra van szükség! Az orvosi érvényesülésnek első előfeltétele, hogy a bevándorlók valóban kipróbált szakemberek legyenek. Az új orvosoknak sok tapasztalatra és határozott fellépésre van szükségük. Különösen jó sánsszal vannak az orvos házaspáraknak, annál is inkább, miután úgy a mohamedánok, mint bizonyos hindu körök nem szívesen viszik asszonyaikat férfi orvosokhoz kezelésre. A bevándorló orvosnak angolul is kell tudnia legalább is olyan mértékben, hogy meg tudja érteni magát betegeivel. A leglényegesebb azonban a pénzkérdés. Három-négyszáz font elegendő ahhoz, hogy valaki berendezhesse praxiszát. Ezenkívül kétségtelen, hogy minél nagyobb felszereléssel (röntgen stb.) megy egy orvos Indiába, annál nagyobbak a lehetőségei és annál biztosabb a jövője.

Napi 2 lejből táplálják a romániai börtönök foglyait

Miért van kiütéses tifusziarvány a vacaresti legházban. Egy börtönorvos megdöbbentő jelentése a legházak egészségi viszonyairól

Bucuresti, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a vacaresti, galati és a cämpulungi fogházakban egy idő óta kiütéses tifusziarvány pusztít, amelynek elterjedésében majdnem az összes foglyokat el kellett küldeni. A minisztérium a Románescu orvos börtönfelügyelőt küldte ki a járvány tanulmányozására. A felügyelő kihallgatáson volt Valer Pop igazságügyminiszternél, akinek beszámolt a járvány eljöftására irányuló kísérletekről. Mint a Zorile című lap közli, Románescu részletesen ismertette az igazságügyi miniszter előtt a börtön egészségi viszonyait és megállapította a felügyelő, hogy az összes börtönökben általános a nyomor, a foglyok rosszul tápláltak,

a piszok leirhatatlan és így a börtönök valóban tenyészhelyei minden járványnak. Az igazságügyminisztériumi költségvetés megállapításánál a minden költségvetési szükséglet fedezése után fenmaradt összeget fordítják a börtönök céljaira. Mindemellett elkövetik azt a hibát is, hogy a börtönök szubvencióinak elosztásánál csak a súlyos büntetéssel sújtott foglyokra vannak tekintettel.

Románescu, aki emlékiratot is nyújtott be a minisztériumhoz, rámutat arra, hogy a foglyok nagy tömegét nem a súlyosan elítéltek hanem a tolvajok és betörők teszik ki, akiknek büntetése egy és három hónap között mozog. Azoknak a száma, akik az ország összes börtöneiben megfordulnak, évi 180

Select Nozgo

MA PREMIER!

COPPERFIELD DAVID

DICKENS KÁROLY világhírű regénye

Főszerepben Amerika 65 leghíresebb művésze, élükön:

FREDDIE BARTHOLOMEW
(KARENIN ANNA GYERMEKSZTARJA)

W. C. FIELDS
LIONEL BARRYMORE
MADGE EVANS
MAUREEN O'SULLIVAN
LEWIS STONE
ROBERT YOUNG

METRO-GOLDWYN GYAR SZUPER-PRODUKCIÓJA.

ezerre tehető. A börtön számára azonban csak 12 ezer ember élelméhez szükséges összeget utalnak ki, így tehát a többiek táplálására is ebből az összegből kell lehetőséget biztosítani.

Három lej 50 bani helyett tehát 2 lej jut egy foglynak élelmezésére.

Erre azonban a felsőbb tényezők nem akarnak tekintettel lenni. A foglyok táplálása ilyenformán ugyszólván lehetetlen, de nem lehet ilyen feltételek mellett a börtönöket sem tisztán tartani. Ezért a legyengült foglyok szervezete fogékonyabb a bacillusok iránt, a börtönök pedig valósággal fertőző fészkeké alakulnak át.

A börtönök fenntartására előirányzott összeget állandóan leszállították. Az 1929-es költségvetési évből 8000 állandó fogoly számára 168 millió évi költséget szavaztak meg 1932-ben a börtönök költségvetését 98 millióra, 1933-ban pedig 91 és félmillióra szállították le, ami a fele az 1929-ben folyósított összegnek. Azóta azonban az állandó foglyok száma is 8000-ról 12 ezerre emelkedett.

Nem szabad azonban azt hinni, hogy ezt a 91 millió lejt kizárólag a foglyok táplálására fordítják. Közül 62 millió lejt tesz ki a tisztviselők, börtönőrök, könyvelők fizetése és

a fenmaradó 29 milliót használják fel elátásra, világításra, fűtésre és orvososá-gokra.

Hogy mennyire elégtelen ez az összeg, bizonyítja az a tény, hogy Doftanában néhány fogoly meghalt a hidegtől, Vacarestiben pedig a kórház termeiben, ahol 39 fokos lázban feketek fekszenek, a hőmérő rendszerint egy fokot mutat a zéró alatt. A börtön igazgatóságának

le kellett szállítania a napi ételadagot, hogy fát vásárolhasson.

A ruházatról nem is lehet beszélni, a foglyok ugyszólván meztelenül járhatnak. Ha Tănăsescu dr. a fővárosi tisztifőorvos, nem küldött volna néhány száz inget és alsónadrágot, a foglyok kénytelenek lettek volna meztelenek maradni, míg ruháikat fertőtlenítték. Hasonló a helyzet az orvosok terén is, a börtön házi gyógyszerfőnökének a legegyszerűbb fertőtlenítő szereket sem lehet meglátalni.

A lényeges kérdés mégis a táplálkozás. A fővárosi, vacaresti börtönön kívül az ország összes börtöneiben

csak vasárnap és ünnepnapokon adnak a foglyoknak kenyéret.

Egyébként a foglyok 600 gram puliszka kapnak, amely Románescu dr kalkulációja szerint egy normális ember életéhez szükséges kolória-mennyiségnek még a felét sem szolgáltatja.

A lap megállapítja, hogy az egész országban ez a börtönök helyzete és amíg az igazgatók a börtönöket a foglyok halottas-kamráinak tekintik, a börtönök mindig is főtékei maradnak a járványos betegségeknek.

Ánizsmag

(semen foeniculi)

minden tételben legolcsóbb árban kapható

Ullmann József és fiánál Oradea

Izgoly

Ideol

Chisinau, máta tartó antif változatlan érd tanuk szárai vosan figyelem nek hitvallást e mellett. A tá azonban a legk rátságonak. A szerint a tárgya az ügyészi tiszt tanuknak feltet ásokkal valósa így szemmeláth menetet. Tegna dőgyvűv a bír hogy három tan udvarán, mielő másaikat. Más vezett bandák nyegetik őket. lóvel is.

ELNÖK: Hogy Németországban TANU: Elegé üztek tudósokat emberiségnek.

ELNÖK: Ha ki helyettesítették tett a tudomány TANU: A té üztek ki, eleger németországi re

ELNÖK: Eza ellenes felfoga nem szerencsét ták a tanári ter ország, mit szen TANU: Az e mása és az a fe a legnagyobb ve fenyegeti. Ezér kötelessége har

MAURER ügy latkozatot olvas pitja, hogy a te ahogyan a bírós zezik. A védele zavartalanul be öket.

NICU GHEO a következő ta antifasiszmoz kü és ama állítaso sőbbrendű és a ket el kell nyor fasiszta kormán nyomó háboru megengedhető, lentene az orsz

ELNÖK: Tit fasiszta?

TANU: Nem antifasiszta irá

ELNÖK: Or szer van. Fasis TANU: Antif

ELNÖK: Es TANU: Azt radalom van.

ELNÖK: Ugy front van most za, hogy templo pokat akasztana

TANU: Ezek ellen a spanyol

Izgatott atmoszférában folyik az antifasiszta per tárgyalása

Ideológiai viták fasizmusról és antifasizmusról

Chisineu, március 18. A közel két hét óta tartó antifasiszta per a közvélemény változatlan érdeklődése mellett folyik. A tanúk szárai vonulnak fel és közülük számosan figyelemre méltó bátorsággal tesznek hitvallást antifasiszta meggyőződésük mellett. A tárgyalóterem atmoszférája azonban a legkevésbé sem mondható barátságosnak. A fővárosi lapok véleménye szerint a tárgyalást vezető elnök, valamint az ügyészi tisztet betöltő királyi biztos a tanúknak feltett kérdésekkel és közbeszólásokkal valóságilag megfélemlítik őket és így szemmel láthatólag befolyásolják a per menetét. Tegnap Lucretiu Pătrăscanu védőügyvéd a bíróság tudomására hozta, hogy három tanut letartóztattak a bíróság udvarán, mielőtt megtehették volna vallomásaikat. Más tanukat a kijáratnál szervezett bandák várnak és szidalmazzák, fenyegetik őket. Ez történt Leanca képviselővel is.

A tegnapi tárgyaláson elsőnek Nadejda Jigo tanárkisasszonyt hallgatták ki, aki elmondotta, hogy Diener vádlottával többször beszélgetett a fasizmusról és arról a veszedeletről, melyet ez a rendszer a kultúrára jelent. A fasizmus erőszakos eszközökkel igyekszik bevezetni a diktatúrát, hogy elnyomja a gondolat szabadságot és a kultúrát. Németország például par excellence fasiszta állam.

A németországi tudósok kiűldözése

ELNÖK: Hogyan nyomták el a kultúrát Németországban?

TANU: Elégtek a könyveket és kiűzték a tudósokat, akik irákai voltak az emberiségnek.

ELNÖK: Ha kiűzték a tudósokat, bizonyára helyettesítették őket másokkal? Mit vesztett a tudomány?

TANU: A tény maga, hogy tudósokat űzték ki, elegendő arra, hogy elítéljük a németországi rendszert.

ELNÖK: Ezeknek a tudósoknak államellenes felfogásuk volt. En azt hiszem, nem szerencsétlenség, hogy nacionalizáltak a tanári testületet. Itália is fasiszta ország, mit szenvedett ott a kultúra?

TANU: Az egyéni gondolkodás elnyomása és az a forma, melyben ez történik a legnagyobb veszély, mely az emberiséget fenyegeti. Ezért minden intellektuálnak kötelessége harcolni a fasizmus ellen.

MAURER ügyvéd, a védők nevében nyilatkozatot olvas fel, amelyben megállapítja, hogy a tanukat megfélemlíti a mód ahogyan a bíróság tagjai a kérdéseket felteszik. A védelem kéri, hagyják a tanukat zavartalanul beszélni és ne befolyásolják őket.

Küzdelem a fajelmélet ellen

NICU GHEORGHE középiskolai tanár a következő tanu, aki kijelenti, hogy az antifasiszta küzdelmet jelent a fajelmélet és ama állítások ellen, hogy léteznek felsőbbrendű és alsóbbrendű fajok, amelyekkel el kell nyomni, vagy kipusztítani. A fasiszta kormányok azt hiszik, hogy az elnyomó háborúk és a határok revíziója megengedhető, ami szerencsétlenséget jelentene az országra.

ELNÖK: Titulescu fasiszta, vagy antifasiszta?

TANU: Nem ismerem véleményeit, de antifasiszta irányban dolgozik.

ELNÖK: Oroszországban milyen rendszer van. Fasiszta, vagy antifasiszta?

TANU: Antifasiszta.

ELNÖK: És Spanyolországban?

TANU: Azt hiszem, hogy most ott forradalom van.

ELNÖK: Ugy tudom, hogy ott a népfőnt van most uralmon. Mivel magyarázza, hogy templomokat rombolnak le és papokat akasztanak fel?

A forradalom lehetőségei

TANU: Ezek olyan kilengések, amelyek ellen a spanyol kormány is harcol.

ELNÖK: Mit gondol, mit kell tenniük az antifasisztáknak, hogy uralomra jussanak?

TANU: Azt hiszem, hogy az antifasisztáknak harcolniuk kell a polgári szabadságjogokért, mert ha ezeket megsemmisítik, a helyzet rosszabbodna és ennek következményei borzalmasak lehetnének.

ELNÖK: Forradalomra vezetne. És kiscsinálná a forradalmat?

TANU: Akadna, aki csinálna.

ELNÖK: Az antifasiszták támogatnák a forradalmat?

TANU: A forradalom nem függ senkinek tetszésétől. A forradalom többé-kevésbé spontán megnyilatkozás.

VEDELEM: Elitelték-e a tanut a cári uralom alatt?

TANU: Igen. Olyan szervezetben működtem, mely a népeknek a cári járom alól való felszabadításán dolgozott. Velem együtt elitelték Ion Palivánt, dr. Siminelt, Macu tanárt és többeket. Csak a moldovaiakat soroltam fel. De elitelték ukraiánokat is, akik az ukrán nép felszabadításán fáradoztak.

Tanu szükségesnek tartja az antifasiszta mozgalmat, mert a fasiszták erős propagandát végeznek a falvakban és ezért ellenpropagandára van szükség.

ELNÖK: Maga tehát helyesli, hogy felkészületlen emberek szédítsék a tömegeket?

TANU: Mi az felkészültség, vagy felkészületlenség? A szó szabadságának vagyok a híve.

ELNÖK: És, hogy ha az állam ellen beszélnek?

TANU: Akkor feleljenek a törvény előtt!

ELNÖK: És, ha nem fogják el őket, büntetlenek maradnak?

TANU: Természetes.

ELNÖK: Maga ezt, mint állami tanár, akit az állam tart el, megengedhetőnek tartja?

TANU: Ezt meg kell magyaráznom. A szó szabadságának híve vagyok, a szavak nem lehetnek szubverzívek. A szó szabadságát az alkotmány szentesíti.

A szovjetbarátok társaságának elnöke a bírák előtt

A következő tanu Ghibu egyetemi tanár, aki kijelenti, hogy a fasizmus a kultúrának a veszedelme. A fasizmus könyveket éget el.

ELNÖK: Nem mindent égettek el. Elégtek néhányat csak úgy demonstrációképpen.

TANU: Még a demonstráció is a kultúra ellen való.

MAURER védőügyvéd: Szeretném megállapítani, hogy még demonstratív módon is, a könyvek elégetése szegénytelen és barbár. Németországban világhírű írók műveit is elitelték.

VEDELEM: Mondja el a tanu, hogyan nyilvánul meg a fasiszta erőszak?

TANU: Tegnapelőtt például Chisineuban a sporttelepen fasiszták megröghantak és megverték ártatlan embereket.

KIRÁLYI ÜGYÉSZ: Az ellentábor volt a bűnös. Ne támadjon, mert csak ront vele.

VEDELEM: Hogy mondhat ilyesmit? Valóságos pogromkísérlet volt. Legalább is így mondják a helyi lapok, öles címeikkel.

ELNÖK: Nem engedem, hogy pogromról beszéljenek. Romániában soha nem voltak és nem is lesznek pogromok.

MAURER: Én csak azt akartam megállapítani, hogy erőszakoskodások történtek. Mindegy nekem, hogy minek nevezik.

A jobboldali sajtó uszításai

Tanu ezután elmondja, hogy az ország különböző részeiben a jobboldal erőszakoskodásokat provokált, de nem emlékszik, hogy a perekben egy jobboldali elitelték volna. Az egész fasiszta sajtó erőszakra

való uszításokat tartalmaz. Nem emlékszik, hogy ezeket megbüntették volna. A védelem kérésére elmondja, hogy elnöke volt a beszárabiai szovjetbarátok társaságának, de működésében megakadályozták.

A védelem kéri a tanut, tudja-e, hogy a kommunista Ostrowski egy asztalnál ült a királlyal?

ELNÖK: Nem engedek meg ilyen formában feltett kérdést. Ostrowski egy hatalomnak a képviselője.

NITULESCU védőügyvéd: Bocsánatot kérek. Csak a pápa és a királyi ügyész csalhatatlanok. Mi tévedhetünk.

Ezután a következőképpen teszi fel a kérdést:

— Tudja-e a tanu, hogy öcellenciája Ostrowszki követ ur, Szovjetország romániai meghatalmazott minisztere kommunista érzelmet vall és jó kapcsolatot tart fenn Románia vezető köreivel?

Az elnök a kérdést nem engedélyezi. Macovescu romanai jogista képviselő

JAWOL

a legideálisabb fűtésillapító.

Gyógyít hűlést, gripptát.

Szünteti fej- és fogfájást.

a következő tanu, aki eredeti véleményeket hallat és megállapítja, hogy a Goga-Cuza párt nacionalista ugyan, de nem fasiszta. Duca meggyilkolásában egyedül a vasgárdát tartja bűnösnek. A tárgyalás végén a védelem és az elnök között vita merül fel, melynek során a védelem két semmisségi panaszt nyújt be azon a címen, hogy az elnök a védelem megkérdezése és tanácskozás nélkül adott helyet a királyi ügyész egyik indítványának.

Megkezdődött Graziani tábornok új offenzívája

Asmara, március 18. (Rador). Az egész déli fronton az olasz repülők bombázzák az abesszini hadállásokat. A repülők tevékenysége valószínűleg Graziani tábornok újabb offenzívájának bevezetését jelenti. Az északi fronton szintén olyan hadmozdulatok folynak,

amelyek arra engednek következtetni, hogy jelentékeny cél felé irányulnak. Dzsibuti, március 18. (Rador). Afework volt római abesszini követ a francia kikötőbe érkezett Addis-Abebaból jövet.

Általános sztrájkot proklamált a lengyelországi zsidóság

az elfajult antiszemita zavargások elleni tiltakozás jeléül. Varsóban sorozatos uccai tüntetéseket rendez a zsidó ifjuság. Módosítják a sechita-tilalmat

A prytiki pogrom a szenátus előtt

VARSO, március 18. A rituális vagatás betiltásáról szóló parlamenti törvényjavaslatot, miután azt elvben elfogadta a sejm közigazgatási bizottsága, a második olvasásra újból a sejm plénuma elé terjesztették. Mielőtt azonban vitára kerülhetett volna a javaslat, Poniatowski földművelésügyi miniszter kért szót, akinek intervenciójára a javaslatot visszaküldték a bizottsághoz, miután jelenlegi formájában összeegyeztethetetlen az alkotmánnyal. A lengyel kormány nem hajlandó hozzájárulni a zsidó rituális vagás teljes betiltásához és oda akarja módosítani a javaslatot, hogy az bizonyos keretekben lehetővé tegye a zsidóknak a rituális vagást saját használatukra.

VARSO, március 18. Az egyre fokozódó antiszemita kilengések elleni tiltakozás jeléül a zsidók központi tanácsa általános sztrájkot proklamált. A zsidók védelmi akcióját a szociáldemokraták és a kommunisták is támogatják. A varsói gettóban sorozatos uccai tüntetéseket rendez a zsidó ifjuság, melyeknek során a legsúlyosabb kifogadások hangzanak el a kormány erőltetett magatartása ellen. Az elkeseredettség és az izgalom oly nagy a zsidó ifjuság és tömegek körében, hogy komoly incidensektől tartanak.

A prytiki pogrom részletei

Varsó, március 18. A lengyel szenátus tegnapi ülésén újabb nagy beszédet tartott dr. Moses Shorr varsói főbíró, aki ez alkalommal a prytiki pogrom részleteit mondotta el a szenátus tagjai előtt.

— Hiányzanak a szavak ahhoz, hogy képet alkothassak a magas szenátusnak azokról a szenvedésekről, melyeket a városok és kisvárosok zsidó lakosságának kell kiállania — mondotta a zsidó szenátor. — Különösen Kielce körzetére vonatkozik ez. Szüntelen veszedelmek és rettegés közepette ének a zsidók. Önmaguktól kérik: mit hoz a legközelebbi óra? Megtagadják tőlük az élet, a testi épség és a vagyon legritimébb biztonságát is.

zött meg a radomi rendőrség. De a gyűlölet szítása nem nyugszik. A városokban és a falvakban lemeszárlással fenyegetik a zsidókat, ha meghatározott időn belül nem hagyják el a Lörynéket. Magában Prytikben, ahol fegyverét használta a zavargók ellen a későn érkezett rendőrség, bosszúval fenyegetik a zsidókat, mielőst elvonul a megerősített karhatalom. Prytiki testvéreinknek, a féktelen gyűlölet ártatlan áldozatainak forró együttérzésünket fejezzük ki. Legfőbb ideje, hogy a belügyminisztérium energikus lépéseket tegyen az egész állam területén a zsidók élet- és vagyonbiztonságának garantálására. Még fennállanak a lengyel nép nagy hagyományai, de beszennyeztek azokat a tömegek legalacsonyabb ösztönének felkorbácsolásával. Teremtse meg a kormány a békés együttélés előfeltételeit az állam legjobbjai között!

— Ami Prytikben történt, tulzárnyal mindent, amit eddig megéltünk. E kisváros zsidósága, mely hosszú időn át állandó terror és bizonytalanság alatt élt, most végül Korczak, Wlaszlo és Kozlowski igazgatásának áldozatául esett. A zsidó lakosság előre látta a veszedelmet és idejében kért rendőri védelmet. Küldöttségüket azonban kérelgyintéssel intézte el a sztároszta. Lutomslid, a radomi rendőrség rendőrkömiszárjának volt bátorsága azt mondani: „Mit akartok, hisz egy zsidót sem öltek meg meg!”

Radziwill herceg: Elitéltem a kilengéseket, mint lengyel polgár, mint keresztény és mint katolikus. A nemzeti demokraták taktikája szegénytelen és veszedelmes.

Rostworowsky gróf a lengyel egyházhoz apellál, hogy hasson az ifjuságra.

Az egész lengyel sajtó elhallgatja a prytiki eseményeket, csak a szociáldemokrata lapok kommentálják erősebb hangon a hivatalos jelentéseket.

Az Országos Zsidó Párt Cluji Tagozatának

az országos zsidó párt cluji tagozatának csütörtökön, március 19-én déli 1/2-1/2 óra között dr. Eger Zoltán tart inspekción.

Mozgó
MIER!
RFIELD
VID
 világhírű regénye
 Amerika 65
 része, élőkön:
ODIE
LOMEW
 YERMEKSZTÁRJA)
ELDS
BARRYMORE
EVANS
O'SULLIVAN
STONE
YOUNG
GYAR SZUPER-
CTÓJA.

számára azonban csak ez szükséges összeget többiek táplálására is lehetőséget biztosítani

vett tehát 2 lej jut élelmezésére.

tényezők nem akar foglyok táplálására lehetetlen, de nem lett a börtönöket sem a legyengült foglyok b a bacillusok iránt aggal fertőző fészkek-

ára előirányzott összegitették. Az 1929-es állandó fogoly szárséget szavaztak meg költségvetését 98 millió és félmillióra száll-

en ez az összeg, bly Doftanában néhány tól, Vacarestiben pe- ahol 39 fokos lázban mérő rendszerint egy A börtön igazgató-

a napi ételadagot, roghasson. het beszélni, a fog- entül járkiálnak. Ha tiszti főorvosa, nem az inget és alsónad- elenek lettek volna ruháikat fertőtleni- ret az ovosságok te- gyógygyszertárában a ő szereket sem le-

gis a táplálkozás. A ön kívül az ország- pnapokon adnak a enyeret.

600 gram pulszkák- scu dr kalkulációja- ber életéhez szükse- k meg a felét sem

gy az egész ország- ete és amig az igaz- helyok halottas-kam- dik mindig is fősés- sa betegségeknek.

mag
 nicull)
 golosóbb árban
 6
József
Oradea

Sorsdöntő események előtt a nemzeti parasztpárt

Mi rejlik Maniu bucuresti tárgyalásai mögött

Cluj, március 18. (Az Uj Kelet tud.) A közeli napok olyan események bekövetkezését ígrik, amelyek alighanem döntő fontosságúak lesznek a nemzeti parasztpárt életében. Az a lappangó ellentét, mely évek óta áll fenn Maniu és a pártvezetés között, egyre jobban közeledik a végső kirobbanás-hoz és ez kétségen kívül el fogja dönteni ennek a nagy politikai pártnak egész jövőjét és politikai irányvonalát. Ez a párt, melynek az országban sorsdöntően fontos feladatai vannak — ezeknek a feladatoknak éppen belső surlódásai miatt nem tud kellő mértékben eleget tenni. A nemzeti parasztpárt legutolsó nagy erőpróbája a Vaida-csoport kiválása volt, ami a belső zavaroknak egyik igen jelentős erőforrását távolította el a pártból. A párt erejét bizonyítja azonban, hogy Vaidák kiválása — mint az utóbbi választási eredmények is mutatják — csak nagyon kismértékben befolyásolta a tömegek hangulatát a párttal szemben.

A második és legjelentősebb erőpróbája lesz a pártnak a Maniu-csoporttal fennálló ellentétének elsimítása. Mert ezek az ellentétek napról napra élesebben domborodnak ki. A Vaida kiválása után szükségessé vált egységes erőösszefogásban a párt maga mögött tudta Maniu nagy népszerűségét és politikai tekintélyét, mert a badacini politikus elveinek fenntartása mellett résztvevett a párt konzolidáló munkájában. A munka azonban befejezést nyert. És hogy Maniu, valamint a mögötte álló politikai csoport most már szűk-ségesnek látja a nyílt színvonalat, azt legjobban bizonyítja a Románia Nouă című lap magatartása. Ez a lap ha nem is áll Maniu közvetlen irányítása alatt, annak a csoportnak a kezében van, mely a volt miniszterelnök intranzigens politikai hitvallását tette magáévá. A Románia Nouă, mely a Vaida-affér kipattanása óta koncilians magatartást tanusított a pártvezetőséggel szemben, az utóbbi napokban egyre hevesebb és erőteljesebb tónusban követeli Maniu taktikájának nyílt vállalását a párt részéről.

Néhány nappal ezelőtt a lap „Miért nem akarjuk a hatalmat” címen vezércikket írt, amelyben dr. Boila Zakarias megállapította, hogy a Maniu-csoport nem kívánja magának a kormányzás felelősségét mindaddig, míg megmaradnak a kormányzás mai előfeltételei. A cikkíró leszögezte, hogy a mai feltételek mellett illuzórius volna a kormányrajutás, mert a kormánynak nincs kormányzói hatalma. Ezért Maniu és a körülötte álló politikuskok hiábavalónak minősítik a párt mai vezetőségének hatalomra való törekvését. Ezek csak abban az esetben volnának elfogadhatók, ha a párt azonosítaná magát Maniu taktikájával és a volt miniszterelnök ismert követeléseinek teljesítését harcolná ki.

A Románia Nouă mai száma visszatér a kérdésre és Vaida Sándor bacui gyűlésének sikerével kapcsolatban a következőket írja:

„A politikai élet bizonytalansága és zavarossága mindaddig tartani fog, míg a nemzeti parasztpárt nem hagy fel az opportunista taktikával. Míg Maniut saját pártja szabotálni fogja. Míg a miniszterjelöltek hisztériáját táplálni fogják. Addig a valachista, fasiszta és egyéb „ista” gyűlések nagyon népesek lesznek, mert a tömegnek nem tetszik ez a taktika, ez az ingadozás és a legnemesebb emberi érzésekkel való spekuláció...”

A cikk politikai körökben óriási feltűnést keltett, mert éppen abban az időben jelent meg, amikor Mihalache pártelnök optimista nyilatkozatokban a párt közeli kormányrajutását szokta jósólni. A Maniu-taktika és a Maniu-program vállalásának követelése rendkívül nehéz probléma elé állítja a pártvezetőséget, mert Maniu ismert alkotmányos követelése mellett még egyéb posztulátumok is szerepelnek ebben a programban, amelyek lényegesen különböznek a nemzeti parasztpárt ma már közzismert programjától.

Ilyen körülmények között a politikai élet eseményének számít az a bucuresti jelentés, hogy Maniu Gyula a szerdára virradó éjjel a fővárosba érkezett. Maniu érkezése a Skoda-lygőhöz tartozó Pomponiu-Vasilii Cluj perrel van összefüggésben, melyben vallomást kell tennie. Szerdára hívták azonban össze a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsülését is, amelyre Maniu is bejelentette megjelenését. Maniu érkezése miatt azonban a nemzeti parasztpárt vezetősége kénytelen volt az elnöki tanácsülést néhány nappal elhalasztani. Az ülést a párt parlamenti tanácsa kedden délután azzal az indoklással halasztotta el, mert bizonyos kérdésekben, amelyeket illetőleg nézeteltérések állanak fenn, előzetes

megegyezésre van szükség. A tanács összehívása előtt Maniu véleményét is kikéri a pártvezetőség. Rendkívüli fontossága van ennek a tanácsülésnek már csak azért is, mert a március 28-ra összehívott sorsdöntő jelentőségű központi végrehajtóbizottsági ülés napirendjébe is ekkor fogják megállapítani.

tani.

Mihalache szerda délelőtt meg is látogatta Maniut az Athene Pallace szállodában és hosszabb beszélgetést folytatott vele. Maniu ezután Madgearut és Popovici Mihályt is fogadta. Popovici Mihállyal külön megbeszélést folytatott Maniu.

Néhány újságíróknak, aki politikai intervjut kért tőle, Maniu kijelentette, hogy fentartja a már meghozott véleményét a nyílt harc szükségességéről.

Maniut a Cluj—bucuresti utvonalon számos állomáson üdvözölték hível. Így Sinalában Jancu Brezeanu színész vezetésével nagyobb küldöttség várta az állomáson és lelkesen üdvözölte.

KÖZGAZDASÁG

Részben készpénzzel, részben kötvényekkel lehet fizetni az 1932-1934 évi adóhátralékokat

A hátralékos adótartozások rendezésének kérdésében az utóbbi időben különböző és egymásnak ellentmondó hírek jelentek meg a sajtóban. Tájékoztató végett közöljük, hogy a pénzügyminisztérium a hátralékos állami követelések behajtására nézve törvénytervezetet dolgozott ki, mely előreláthatólag rövidesen törvényerőre is emelkedik és ennek a tervezetnek kilencedik és utolsó szakaszai a következőképpen intézkednek:

Az 1932-33-as, valamint az 1933-34 költségvetési évekből fennálló hátralékos állami követelések az illető adósok részéről a következőképpen lesznek rendezhetők:

Amennyiben a fizetés, illetve a tartozás rendezése legkésőbb 1936 szeptember 30-ig megtörténik, a tartozás 20 százaléka készpénzben és 80 százaléka B) kibocsátású konszolidációs kötvényekkel vagy adóbónokkal fizethető.

Amennyiben a tartozás rendezése 1936 szeptember 30-ika után, de a költségvetési év végéig megtörténik, a tartozás 30 százaléka készpénzben és 70 százaléka B) kibocsátású konszolidációs állampapírokkal eszközölhető.

Mindazok a hátralékos kincstárral szemben fennálló tartozások, amelyek 1937 március 31-ig nem nyernek kifizetést, nem

részesülhetnek a fentebb említett kedvezmények egyikében sem, hanem az 1937-38 költségvetési év folyamán készpénzben és teljes összegben lesznek fizetendők.

Ami az 1934-35, illetve 1935-36 költségvetési évekből hátramaradt állami tartozások rendezését illeti, ezeket a kincstár készpénzben fogja kiegyenlíteni és ezeknek a kifizetésére az 1936-37 évi költségvetésbe külön fedezetet vett fel a pénzügyminisztérium.

Az adókompenzációknak a rendszerét az új költségvetési évre is fenntartotta a kormány. Így tehát az adótartozások a magánosok és a kincstár között az 1936-37 költségvetési év folyamán is eszközölhetőek lesznek, ugy adóbónokban, mint konszolidációs kötvényekkel, tekintet nélkül arra, hogy az adósok a kötvényeket az állammal szemben fennálló sajátköveteléseiknek kiegyenlítésére kapták, vagy szabadkézből szerezték be azokat.

Bár az utóbbi intézkedésekre nézve a pénzügyminisztérium pár nappal ezelőtt cáfoló nyilatkozatot jelentetett meg, kompetens bucuresti hírforrások továbbra is fentartják ezt az értesüléseiket annak a megemlékezésével, hogy a fenti szövegű és értelmű törvényjavaslatot rövidesen a parlament elé terjeszti a kormány.

Sidy Thal

a nagyevű zsidó szubrett ma kezdi meg érdélyi turnéját a

Car-na-val

című revüvel. A társulat külföldi kötelezettségei miatt minden nagyobb érdélyi városban csak egy előadást tarthat, éppen ezért a zsidó közönségnek nem szabad elmulasztani az alkalmat, hogy Sidy Thalt legjobb szerepében láthassa. A Car-na-val hónapokig zsúfolt házak mellett ment Bucurestiben és a fővárosi sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg úgy a darabról, mint Sidy Tháról.

A zsidó színtársulat programja a következő:

Brasov	március 19
Aiba-Iulia	21
Deva	22
Lugoj	23
Arad	24
Timisoara	25
Oradea	26
Cluj	28

CONTINENTAL

SZÁLLODA

BUDAPEST,

VII. DOHANY-UTCA 42.

AZ A HELY,

AHOL A JO KÖZÖNSÉG

JOL ERZI MAGAT.

LEGMODERNEBB SZÁLLODAI

KENYELEM.

ELSŐRANGU ETTEREM.

ZENE, TÁNC.

SZÍNHÁZAK, SZÓRÁKOZO-

HELYEK ES A KERESKEDELEM

KÖZPONTJÁBAN.

MERSEKELT ÁRAK. GARÁZS

A HÁZBAN.

A kincstár képviselője nem vehet részt az adófelülbizelési bizottságok határozathozatalában!

Régi panaszát képezte az az adófizetőknek, hogy a kincstár megbízottja az adófelülbizelési bizottságok határozathozatalánál részt vesz és a döntés meghozatalába is befolyik. A pénzügyminisztérium most utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy a fiscus képviselőjét a határozathozatalban való részvételtől tartózkodásra szólítsák fel. A miniszteri utasítás értelmében a nyilvános adótárgyalás befejeztével a fiscus delegáltja a tanácskozássokban nem vehet részt.

RÖVID ÜZLETI HÍREK. Frajli Goldenberg vasipari művek Bucuresti, elhatározta, hogy rövidesen elektromos kábelek gyártására is be-enderkedik. Ezzel egyidejűleg arról értesülünk, hogy Erasovban is kábelgyártás alakult, mely célra 1 millió lej alapítványi részvénytársaságot alapítottak. Az új vállalat administrator deleguete F. M. Eihel, míg az igazgatótanács elnöke Dr. Traianu ügyvéd. Választották meg — Dr. Boila Romulus eljti egyetemi tanár, aki a Iuliu Maniu volt miniszterelnök tulajdoni képező aranyárnyak bérlete, ezen bérletek kihasználására még az elmúlt évben több részvénytársaságot alapított. Dr. Boila ezt a tervet most véglegesen realizálja oly formában, hogy a számottevő öt aranybánya kihasználására öt különböző részvénytársaságot jegyeztet be, Cluj székhellyel, melyek közül az egyik 500.000 lej, a többi egyenkint 50.000 lej alapítókéval rendelkezik. — Forestiere Călatele r. t., mely likvidálás alatt van és központját Clujról Bucurestibe helyezte át, március 28-án rendkívüli közgyűlést tart, amelynek napirendjén a vállalat jövőbeni tevékenységének megvitatása szerepel. — Aquila Romana r. t. Cluj múlt évi mérlegében 8 millió lej alapítóké után 466.281 lej tiszta nyereséget tüntet fel. — A Buhusi textilkoncern és Ionel Mihalovici, az Ageco r. t. volt vezérigazgatója között képviselői viszony állott fenn, amelyet most bartáságos uton felbontottak. Mihalovici textil engros és manipulációs vállalat alapít és ennek érdekében már több szakmai gyárral kötött megállapodást. Mihalovici manipulációs vállalata révén saját dessinjéi sejrnt és saját nyersanyagából fog bizonyos gyárakkal textilanyagokat előállítani és azokat saját márkájukat hozza forgalomba. — Uzinele de Fier S. A. név alatt új részvénytársaság alakult Clujon 500.000 lej alapítókéval, amely vasöntődét fog fenntartani, vas és acélárak gyártásával és forgalombahozatalával foglalkozik. A vállalat administrator deleguete Hirsch János. Az új részvénytársaság a Hirsch-vasgyár telepén dolgozik.

Megalakult a satumarei árutőzsde. A satumarei áru- és terménytőzsde vasárnap megalakult. A tőzsde elnökevé Tisca Emil bankigazgatót, alelnökéivé pedig Szinuk Antal (Sighet) és dr. Chereches Stefan satumarei polgármestert választották meg.

Forgalmi adóügyben újabb pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, mely szerint a forgalmi illetéket az áru számlájának teljes összege után kell fizetni és csak a szokásos pénztári engedmény levonása engedhető meg. Ekképpen tehát szállítási költség, bélyegköltség, forgalmi adó, stb. címén semminő levonás nem engedhető meg.

Az adófelülbizelés kompenzálása kérdésében igen érdekes indokolási ítetelt hozott a timisoarai bíróság. A bíróság, amikor a kincstárt a tulfizetés elismerésére és kompenzálására kötelezte, egyben kimondotta, hogy a kincstár könyvvitele nem lehet mérvadó azon kérdés eldöntésénél, hogy milyen címen tartozik az adófizető, ha más adónemnél a tartozást meghaladó tulfizetés mutatkozik. A bíróság csak adóst és hitelezőt ismer el, miért is valakit, aki az állam hitelezője, nem lehet egy, a tartozásánál kisebb összegű kincstári követelés miatt elárverezni.

EREDMÉNY AZ ÜZLET LELKE: HIDESEN AZ UJ KELETBEN

Me

PARISZ
50 perckor
terelnöke, a
tosz pár na
ús ellenére
országban
gek olvastá
lomokban a

Veniz

E napos m
rizsban a vil
Nyolcvank
zelosz, akine
féle halált je
hajn diadaln
akár mint a
akár mint g
mint Görög
vagy: megha
dulás és folk
tazatu hazáj
A harmadi
nak, vagy me
törtéltl essen
ros politikai
Egyszer 192
és egyszer b
röl jövet, a
görög politik
ta el a goly
mint ahogy
Venizelos le
mint ahogy
tavaszi forra
napjára, ami
a szemét.

Nincs Euró
te a lázadás
és polgári fo
lámverési kö
sebb lenn, m
a huszadik s
dern trójai b
visszaemléke
folytatott be
ve egy másik
nizelos-ellen
talán még há
be jut, hogy
kutató kérdé
— Ha Ven
novemberében
és történelmi
mény?

A válasz, a
bélyegzője v
nak.

A válasz
— Venize
visszatérhet
holtan: —
Görög vál
Ismerés min
egoizmus, a
minden képz
gya megérde

Mi történt
országban?
mult évben,
Hat héttel
II. György.
pal megbuk
melyben el
rályt: Kond
nyitak a bö
mögül az a
Aztán jött
arányba ny
ellenes párt
héttil késő
mányalakítá
aki az emig
tartója. S
kozik koalí
felüli kormá
lála után le
éves lázadó.
öt hónap
ben az orsz
történetében

Micsoda
vendületek é

SPORT

Elkeseredett küzdelemben Románia asztaliteniszcsapata 5:4 arányban vereséget szenvedett Ausztriától az asztalitenisz-világbajnokság döntőjében

Berna elvesztette egyéni, a Barna-Szabados pár a páros világbajnokságot

Cluj, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt tegnapi számunkban jelentettük, az eredeti tervtől eltérőleg, a Románia-Ausztria 2:2-ös állásnál félbemaradt asztalitenisz-csapatvilágbajnoki döntő mérkőzést nem szerdán, hanem kedden este folytatták. Szerdán délelőtt elszomorító hírt hozott a táviró: Ausztria csapata (Liebster, Göbel, Bergmann) nagy és elkeseredett küzdelemben 5:4 arányban legyőzte a Vladone, Paneth, Marin összeállítást román csapatot. A hír azonban csak első hallásra elszomorító, mert ha tekintetbe vesszük, hogy a clujfi fiúk ezúttal először vesznek világbajnoki küzdelemben részt; a sikerekkel teli út, amelyen a döntőig jutottak, valamint a világbajnokság második helye olyan teljesítmény, amely feledtetni tudja a döntőben elszenvedett vereséget. Tízennyolc nemzet küzdelemében a döntőben 5:4-re kikapni és a második helyen végezni olyan eredmény, amely becsülést szerez elsősorban Románia sportjának, a csapat játékosainak, de nem utolsó sorban azoknak, akik lelkesedéssel és áldozatkészséggel lehetővé tették, hogy Románia — az asztaliteniszszövetség vezetőségének közönye dacára — a világbajnokságon részt vehessen.

A döntő mérkőzésről egyelőre részletek hiányoznak, annyit tudni azonban, hogy adott pillanatban a mérkőzés 3:3-ra állt. Az osztrák együttes ezen győzelmével különben megnyerte az 1936-os világbajnokságot és első ízben szerezte meg a Swaythling-Cup védelmét.

Kikapott Barna, az egyéni világbajnokság védője

Cluj, március 18. Mint azt lapunk tegnapi számában is megírtuk, az asztaliteniszvilágbajnokságon megkezdődött egyéni versenyben egyik meglepetés a másikat éri. A keddi napon a feriegyes világbajnokság védője, Barna is vereséget szenvedett. Honfitársra, a magyar Sós győzte le három sima szettben. A román versenyzők — akiknek győzelmei tegnap csak kivonatossan közöltük — a következő eredményeket érték el: Csibi-Göbels osztrák 3:0, Vladone-Humbek litván 3:0, Marin-Hubrich német 3:0, Szenkovits-Puth német 3:2, Krebsz-Semler német 3:0, Diamantstein-Bekó román 3:2.

A páros világbajnokságot védő Barna-Szabados-pár is vereséget szenvedett

A női egyesben a favorit Kettnerova (Csehszlovákia) 3:0 arányban győzött a magyar Mednyánszkyval szemben. A férfipárosban a Haguenauer-Bédóc francia pár meglepetésszerű győzelmet aratott a világbajnoki címet védő Barna-Szabados pár felett 3:2 arányban.

Komoly fejlődésen ment át az oradeai Makkabi

Oradea, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Pár hónap óta, amióta Erdélyben a Makkabi mozgalom komoly gyökereket eresztett, az oradeai Makkabiban is beindult a zsidó sport célszerű munkája. Mindenekelőtt is megalakult a tornaszakosztály, amely Szántó vezetésével mellett komoly munkát fejt ki. A férficsapatban immár komoly tornászokként számbajövő elemek vannak. Hasonló fejlődés mutatkozik a női csoportban is. Most van szervezés alatt a gyermekcsoport, minthogy a Makkabi tornaszakosztályának vezetője, valamint a vezetőségi tagok is meg vannak győződve arról, milyen fontos szerep van minden zsidó sportgyűlésre különösen a gyermekek nevelése terén.

Komoly tevékenység folyik az asztaliteniszszakosztályban is, amelyre elegendő megemlíteni a legutóbbi országos versenyt, amelyen az oradeai Makkabi versenyzői fegyelmet magatartásról és tudásról tettek tanúságot. A verseny különben a Makkabi rendezésében kitűnően végződött és ha ugyan anyagilag deficitet is hozott, a Makkabi propagandájának sokat használt.

A turisztikai szakosztály is komoly átszervezésen ment át. A szakosztály vezetését dr. Nussenbaum orvos vette át. A turisztikai szakosztály tavaszi működését már megkezdte. A szakosztály ötven tagot számlál, ami tekintve, hogy csak nemrég alakult tekintélyes szám. Az egyesület futballszakosztálya is értékes tevékenységet fejt ki. A kerületi bajnokságban nem megvetendő jó helyen áll és minden remény meg van arra,

hogy hogy továbbra is becsülést szerez a zsidó színeknek. Ami a Makkabi Világszövetség szellemi programját illeti, egyöntetű vélemény abban a tekintetben, hogy a cionista szellem nem nélkülözhető a zsidó sport mozgalmában. Ebben a tekintetben praktikus megvalósítások szerepelnek a napirenden.

Vasárnap Román Kupa forduló — szünetel a Nemzeti Bajnokság. Vasárnap Román Kupa forduló játszanak, a bajnoki küzdelem egy hétre megszakadnak. A forduló műsora a következő: **Bucuresti:** Unirea Tricolor — Victoria (Cluj), Makkabi — Olimpia (Satumare). **Juventus — Sp.** Studentescu, Ripensia — CFR. **Constanța:** Venus — Elpis. **Sibiu:** Gloria — Soimi. **Timisoara:** Universitatea — Electrica. **Brasov:** Crisana — ACFR. **Cernauti:** AMTE — Dragos Voda. **Tg.-Măgurele:** Franco Romana — Oltul. **Sighisoara:** DVA (Galați) — HTV. **Oradea:** NAC — Ilsa. **Lugoj:** Vulturii — Sparta (Medias).

Kikapott a Barkochba. A satumarei Makkabi-Barkochba labdarugócsapata, amely az ősszel pontvesztés nélkül első helyen fordult a kerületi bajnokságban, miután az el-

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Pénteken, március 20-án: Orfeusz az alvilágban.
Szombaton, március 21-én (iskolai matiné): Turandot.
Vasárnap, március 22-én (matiné): Orfeusz az alvilágban.
Hétfőn, március 23-án: A zsidónő (Nicu Apostolescu tenoristával).
Szerdán, március 25-én: Paraszthecület és Bajazók. (Nicu Apostolescu tenoristával.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma világláger: Mazurka. Fősz.: Pola Negri. Rendező Willy Forst. Film előtt journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak: 22+3, 27+3 lej. Jegylovótétel d. e. 10-től a mozgó irodájában. Monopol Filmcentrala.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két világszenzáció: I. A cirksusz hercege — Harry Piel. II. Stan és Bran a haza szolgálatában. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9-kor: I. Tetemrehívás. Társas-

Miért terjedt el a Tonoglobine az egész világon?

Legutóbbi statisztika szerint 1935-ben az Egyesült Államokban a Tonoglobine Irradié, bor és szirupból 5 millió üveg fogyott el. Az Egyesült Államok, vagy Brazília egyes városaiban a fogyasztás fejenként 2½ üveg volt, amely arányt eddig még egyetlenegy gyógyszer sem ért el. Mely körülménynek köszönheti a Tonoglobine óriási, napról-napra növekvő sikerét?

Elsősorban azoknak az alkotórészeknek, melyek összetételét képezzük. Ez az első eset, amióha a tudomány sikerült a Tonoglobine-ban egy tökéletes szintézist alkotnia, amely az összes, elgyengült szervezeteknek

szükséges anyagokat: mint hemoglobint, kalcium-glicofoszfát, D vitamint, besugárzott erogsterint, china, coca és kola, tartalmazza. Ennek a szintézisnek eredménye, hogy a Tonoglobine Irradié olymértékben hat a vörtes vérszövetek szaporítására, hogy azt lehetne mondani, minden felszívott csepp egészséges, a szövetszövetek és szervek tápláló vérré válik, hogy új életet kölcsönözzön a vérengény, fáradt, kimerült testeknek. Borban vagy szirupban a Tonoglobine rendszeres tápláléka a vérnek és ennek a körülménynek tulajdonítható óriási sikere.

mult héten pontot adott le a Kolpingnak, vasárnap Careiban az utolsó helyezett Vito-iától 1:0 arányban vereséget szenvedett. A Barkochba idei gyenge szereplését elbizakodottsága okozza. Egyelőre még nincsen baj a satumarei zsidó csapat bajnokságával, mert három hátralevő mérkőzése közül ha csak egyet is megnyer, behozhatatlanul első. Az elbizakodottság azonban könnyen megbosszulhatja magát.

Barátky a NAC-ban? Oradeai jólinformált sportkörökből nyert értesülések szerint Barátky és a Crisana között családi ügyek miatt feszült a helyzet ugyanarra, hogy a jeles labdarugó a szezon végén megváltik egyesületétől. Barátky ezúttal a NAC-ba gravitál...

Sonja Hennie feladja amatőrségét. Newyorkból jelenti a Rador: Sonja Hennie norvég műkorcsolyázó világbajnoknő kijelentette, hogy professzionista szerződést ír alá. Sonja Hennie amerikai turné 100.000 dollárért Newyorkba négyezer, valamint kilenc másik amerikai városban fog fellépni.

dalmi dráma. Főszerepben William Powel és Mirna Loy. — II. Az aréna királya. Cirksuzdráma. Főszerepben: Clyde Betty és Anita Page. — III. Este 6 és 9-kor fellép Trio-Saxon, modern akrobata mutatványokkal. 10 és 12 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, március 19.

Bucuresti. 17: Jonescu Gica zenekara. 19: Hírek. 20.15: A filharmonikusok hangversenye. 22.45: Hírek.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 17.30: Jazz. 18.30: Hanglemek. 22.45: Szalonzene.
Belgrád. 22.20: Rádiózenekar.
Brünn. 22.15: Jazz.
Brüsszel. 19.45: Harangjátékok.
Droitwich. 17.10: Könyvű zene. 23.20: Rádiózenekar.
Hilversum. 19.45: Orosz zene. 22.40: Rádiózenekar.
Kalmundborg. 20.10: Szimfonikus hangverseny.
Ljubljana. 17.15: Rádiózenekar.
Milano. 17.15: Enekverseny.
Oslo. 17: Cselló-szólo 22.15: Norvég népdalok.
Prága. 16.10: Muzsik szalonnyegyes. 19.50: Váltózatok Mendelssohn tavaszi dalára.
Radió Paris. 21.45: Állami zenekar.
Riga. 20.10: Mahler: IV. szimfónia, mezzoszoprán-dalokkal.
Róma. 17.15: Zenekar. 20.35: Wagner: Lo-hengrin, opera.
Varsó. 17.15: Mozart zongora szonátái.

Péntek, március 20.

Bucuresti. 17: Marcu-zenekar. 19: Hírek. 19.35: Közvetítés az Operaházról. 22.45: Hírek. 23: Román táncok.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 13: Szalonzene. 19: A Nemzeti Szalon kulturstje. 10.40: Budapesti szimfonikus zenekar. 21.40: Hírek.
Bécs. 20: Beethoven IV. szimfónia.
Belgrád. 19.50: Népdalok.
Brünn. 16.55: Orosz műdalok.
Brüsszel. 20.15: Schubert dalok.
Droitwich. 17: Haydn: D-dur nyitány. 22.30 Malino: Fuvola, mélyhegedű és gitárhármas.
Ljubljana. 22.30: Angol lemezek.
Oslo. 18: Grieg: G-dur hegedű és zongoraszonáta.
Paris. 18: Szimfonikusok.
Poste Parisien. 19.21: Walkür-lemezek. 20.50: Filrt dalok.
Prága. 17.10: Vonós négyes.
Regional. 21.30: Szalonötös.
Toulouse. 19.40: Oberon és Peer-Gynt részletek. 21.25: Kabarédalok. 22.10: Operarészletek. 24: Argentin zene.
Varsó. 16.15: Szalonzene. 20: Szimfonikusok. Zágráb. 20.30: Liszt-művek zongorán.

APRÓ KIJELTÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak új továbbítunk, ha portóbélyeg mellette van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összekötéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Rege'e Ferdinand 116.

Megérkezett a tavaszi divat, gyermekruhát mindenki az „Er-ká”-nál varrat. Eminescu 11.

Feltűnően csinos, fiatal urinő, többmillió kézpénz és ingatlan hozománnyal férjhezmenne. Érdeklődőknek fényképét megküldöm. Bizony Ferenc, házasságközvetítő iroda, Timisoara.

Jólbevezetett, kaucióképes szakembert keres üvegesbor eladására Cluj és vidékére „Importul”, Str. F. David 18.

Gyerek-kerékpárt keresek megvételre. Címeket „Jó állapotban” jelgére a kiadóba.

Keresek április elsejére, különbejáratu, ksebb, egészséges, butorozott szobát, központban. Címeket „800” jelgére a kiadóhivatalba.

Fiatal, fűszer és vasban jártas kereskedő segéd állást keres. Vidékre is elmegy. „Szombattartó” jelgére a kiadóban.

Ügyeljen a címre! Aludt prima gyümölcs-fák érkeztek. Reklámárak: alma 25.—, körte 35.—, meggy 30.—, cseresznye 28.—, szilva 25.—, kajszin 28.—, dió 35.—. Grieger műker-tészet, Reg. Carol II, 39.

Nagy hasznot hajtó, az országban ver-senymentes papírúru üzem alapításához vagy több társ kerestetik cca 1.000.000 lej tőkével. Ajánlatok „Biztos kereset” jelgére a kiadóba.

Komplett 6 csöves sör-töltő gép, légkázár-nal és egy 4 csöves illógép, Glória dugaszoló eladó. Cím a kiadóban.

Házasság szempontjából ismerkedést díszkötén létező előkelő, széles összeköttetésekkel rendelkező urinő. Cím a kiadóban.

Könyvhabtorók, a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben, nagyon olcsón kaphatók a Str. Fantázia 15. szám alatt szászvárosi helyen.

MEGNYILT
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R. T.
lakberendezési
KIÁLLITÁSA
Targu-Muresen
30 ragyogó interieur, 30 lakás-
berendezési probléma tökéletes
megoldása

Ha otthonát gazan szép és melegen akarja berendezni, látogasson meg a Gyár Piac Albin 17 es alatti mintatermet. Akadályoztatás esetén a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal a tervalkal-

A világon?

ant hemoglobint, kál-
tamin, besugárzott
kola, tartalmazza
mánya, hogy a To-
skben hat a vörös
hogy azt lehetne
t csepp egészséges,
eket tápláló vérré-
csönözzön a vérsze-
eknek, Borban vagy
rendes tápláléka a
mányaik tulajdonit-

us 20.
enekar. 19: Hírek.
ahából. 22.45: Hí-

tána hanglemezek.
19: A Nemzeti
Budapesti szim-
fónia.
szimfónia.
dalok.
dalok.
úr nyitány. 22.35
ül és gitárhármas.
lemezek.
gedűi és zongora-

Walkür-lemezek

gyes.
és Peer-Gynt' rése-
22.10: Operarés-

20: Szimfónikus.
ek zongorán.

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

2 lej, vastagabb
próhrde és 20 lej,
ék kedvezmény.
zetendő. Jellegé-
k, ha portobélyeg
an

HÍREK

OLCSÓ
LELTÁRI
ÁRAK
CONSTRUCTIO
P. UNRII 31.

A szépülő Cluj

Cluj, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Mint minden tavasszal, az idén is elkészítette városfejlesztési terveit a városi mérnöki hivatal. Papíron van már három vásárcsarnokunk, nagyszerű sugárutunk egészen a Szent Péter templomig. Van szencziós cementgátunk a Szamos Donát uti részén, parkunk a tanítók háza mögött a csuf cigánynegyed helyén, ezzel szemben nincs már orrfacsaró nyulaplacunk és elképzettően piszkos Mihal Vitezlut terünk.
Mindezekről a mesés vágyálomokról rengeteg terv regél a városi mérnöki hivatal fiókjaiban, amelyek csak arra vártak, hogy a minisztérium jóváhagyja őket. Főlöszleg megfigyeznünk, hogy a minisztérium nem hagyta jóvá. Megmaradtak cikkeknek poros újságok nasábjain és terveknek a fiók mélyén.
Ezuttal azonban a városi mérnöki hivatal biztosa ígéri, hogy azok a tervek, amiket az 1936-os évre készítettek, egész biztosan megvalósulnak.

Hát elsősorban is a régi terveket egyelőre félretették. Ezzel szemben a jövő hónap elején folytatni fogják a belváros ábahagyott aszfaltozását. Így aszfaltot kap a Jorga-uca egészen a Regala utig, a Memorandului ucca pedig a Banca Nationalaig. Ugyanakkor ki-aszfaltozzák a Piața Uniriit is. Ezt különben már régen sejtettük, tekintve azokat a homokkupacokat, amelyek egész őszel és télen át elcsúfították a város főterét.
Az aszfaltozásokat az oradeai Bitumen cég kapta meg, amelynek ajánlata leginkább megfelelt az időközi bizottságnak. Az aszfaltozott uccáknál felszabadult gránitkövel a periferia főbb útjait kövezzik ki, ahol autóbussz közlekedés van. Ennek is éppen ideje, mert élénken emlékeztében van azoknak, akik autóbusszon utaznak, milyen hatalmas gödrök vannak például a Pata uccában, ahol egyenesen életveszélyes autóbusszal közlekedni.
A legnagyobb terv, amely most van munkában a városi mérnöki hivatalban, egy modern nagy cement hid, amelyet a Regele Ferdinand uti vashid helyébe terveznek. A terv elkészítése még három hónapot vesz igénybe, aztán Bucurestibe küldik jóváhagyás végett a legfelsőbb műszaki tanácshoz. A hid költségeire mintegy 5-6 millió lejt irányoztak elő. A régi hid kicserélését már régen tervezi a város, mert 12 m. szélessége nem felelt meg az ucca 38 m. szélességének. A mostani hidat az ucca szélességéhez tervezték, amely jelentősen megkönnyíti majd a közlekedést. Ujjában pedig az sürgette az új hid építését, hogy a 60 éve fennálló régi hid vasváza meggyengült és nem alkalmas már a Regele Ferdinand uti nagy forgalom lebonyolítására. A régi hidat valószínűleg a Vágóhidhoz telepítik át.

Nagyszabású munkálatok kezdődnek meg áprilisban az egész városban, amelyről nemrég beszámoltunk. A Morgan telefontársaság engedélyt kapott az időközi bizottságtól arra, hogy bevezesse a régen tervezett automata telefont. Az ehhez szükséges munkálatok néhány hónapra elcsúfították a várost, mert felszedik a követet, hogy eltávolítsák a régi földalatti vezetéket. A városi mérnöki hivatal szerint karácsonyra már automata telefonja lesz Clujnak. Hatvanmillió lejbe kerül a Morgan cégnek ez a vállalkozás.
Mindezeket kívül hidak javítását és apróbb utifelújításokat tervez a város. A nagy tervek továbbra is vágyálomok maradnak.

Parancsszóra át kellett alakítani a berlini hitközség előjáróságát. Berlinből jelentik: A berlini zsidó hitközség a következőket közli: „Berlin város állambiztosának rendelkezése átalakult a zsidó hitközség előjárósága. Az előjárósági tagok számát az 1847 évi törvény 31 §-a értelmében hétre kellett redukálni. Az előjáróság a következő urakból áll: Heinrich Stahl, Adolf Schoyer, Carl Fuchs, Georg Kareski dr. Alfréd Klee, Moritz Rosenthal, Kurt Tuchler.“

— Ma, esütörtökön tartja cionista kulturelőadását a cionista helyi csoport. Ma, esütörtökön, f. hó 19-én este 9 órai kezdettel tartja meg a cluji cionista helyi csoport a Salom Klub, Str. Filipescu 6 szám alatt cionista kulturelőadását. Az előadás keretében Weinberger Nándorné cionista szemlélet, Gottlieb József a hcs. elnöke és Barzilai István, az Uj Kelet szerkesztője tartanak előadást.

— Katasztrófales néha-járvány a finn fővárosban. Helsinki-ből jelentik: A várost valószínűleg megbénesíti a hirtelen kitört néha-járvány. Turzás nélkül lehet mondani, hogy a főváros lakosságának fele beteg és arra van kényszerítve, hogy ágyban maradjon. A legtöbb iskola zárva van, a kórházak tömve vannak, a bankok személyzetének fele hiányzik, a villamosok kalauzok nélkül közlekednek. Szerencsére a járvány lefolyása enyhe.

— A bulgár király kegyelmet ad a haláltérített Velcsert ezredesnek és Sztanceff őrnagynak. Szófiából jelentik: Valcsuff ezredes és Sztanceff őrnagy, akiket összeesküvés miatt halálra ítélték, kegyelemért fordultak a királlyhoz. Hí: szerint a király meg is adja a kegyelmet.

— Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, írásmelés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat. A gyakorlati orvos tudomány már régen megállapította, hogy a Ferenc József víz használata a túlsok evés és ivás káros következményeinél igazi jótétemény.

Mazurka c. film nézőközönségéhez!

Ma megnézik Önök a Mazurka c. filmet, mely Willy Forst szenzációs rendezésében készült és az utóbbi évek kétségkívül legszébb és legjelentősebb filmalkotása.
Ujra látni fogják a némafilmek világhírű tragikáját, Pola Negrit.
Az események láncolata lebilincseli, a színesek játéka pedig elragadtatja.
Egy dologot kérünk azonban Öntől a film megnézése után: mondhatja, hogy szép, felhőtlen művészi élmény, de többet ne mondjon. Kérjük hallgasson! Ne mondja el a film tartalmát senkinek, hogy az Ön után következők éppen annyira a film lenyújtó hatása alá kerülhessenek, mint Ön.
A Royal-mozgó igazgatósága.
Ez a világláger ma, esütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor fut a Royal-mozgóban 22+3 és 27+3 helyarákkal. Jegyelővétél d. e. 10-től.

— Egy amerikai várost előntött az árvíz. Newyorkból jelentik: A hóolvadás és felhőszakadások következtében Pennsylvania, Maryland és Newyork államokban árvíz keletkezett. Johnston várost, amelynek 75 000 lakosa van, előntötte a víz, amely 2 1/2 méter magasan áll az uccáknál és órákig 5 centiméterrel emelkedik. Erdekes, hogy Johnston városát 1899-ben már elpusztította egy árvíz, amikor 2000 ember vízbe fulladt. A vidéken sokszáz ember teljesen izolálva van. Már eddig is igen sok az emberáldozata a szerencsétlenségnek.
— Tulajdonost cserélt a Modern Pensió. Fővárosi kényelem. Atutazóknak is. Fürdőszobás szobák, hideg-meleg víz. Kitti nő konyha, mérsékelt árak. Telefon 15. Lift.
— Lemondott a cseh-szlovák pénzügyminiszter. Prágából jelentik: Karl Trapi pénzügyminiszter, egészségi okokból lemondott. Tárcaja ideiglenes vezetésével dr. Franke kultuszminisztert bízták meg.

— Elütött az autobus egy részeg embert a főposta előtt. Tegnap délután fél négy órakor a Regele Ferdinand uti főposta előtt egy arra robogó autobus elütötte Kovács István 49 éves földművest, aki az uttesten haladt keresztül. A földműves véresen terült el a kövezeten. Percek alatt ott volt a helyszínen a szolgálatos rendőr és a mentők is. A rendőr azt állította, hogy a szerencsétlenségért a földművest terheli a felelősség, mert részeg volt és nem hallotta az autobus többszöri erős túlkötelését. A több sebből vérző embert beszállították a mentőállomásra, ahol megállapították, hogy két bordája tört el és kisebb belső sérüléseket szenvedett. Első segélynyújtás után átszállították a sebészeti klinikára.

— Terjed a kiütéses tifuszjárvány. A chisinaui prefektúrának tegnap érkező jelentést tartották a kiütéses tifuszjárvány elfojtása érdekében, ugyanis a megyében 500 megbetegedést konstataáltak. Két orvos és három egészségügyi közeg is többek között áldozatul esett a járványnak, amely komoly méreteket öltött. Egyébként Braila, Teleorman, Siret és Radauti megyékben is többen megbetegedtek kiütéses tifuszban.

Amidön Ön egy tubus fogkrémet vásárol
NIVEA
úgy kérem gondoljon a NIVEA-ra.
A kiváló minőségű fogpaszta neve NIVEA
A nagy tubus ára csak Lei 24

— Högörgeteg torlaszolt el turistákat Oroszországban. Moszkvából jelentik: A Ros-tow melletti hegyekben a segélycsapatoknak sikerült megtalálni néhány turistát, akiket ezéltől 17 nappal hógörgeteg torlaszolt el. Néhány turista állapota életveszélyes.

— Tűzoltóantó és villamos karambolja. Budapestről jelentik: A tűzoltók nagy sebességgel haladó egyik autója összeütközött egy villamossal. Öt tűzoltó és több utas megsebesült.

— Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, írásmelés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat. A gyakorlati orvos tudomány már régen megállapította, hogy a Ferenc József víz használata a túlsok evés és ivás káros következményeinél igazi jótétemény.

— A tulkaremi zsidó halott. Jeruzsálem-ből jelentik: Megírta az Uj Kelet, hogy Tulkarem mellett arab banditák megtámadták egy zsidó autóbussztársaságot és megölték egy zsidót. A hatóságok megállapították, hogy a halott Abraham Goluthman, Nahal kolónia egyik alapítója. A vizsgálat eredménye szerint Goluthmant nem a banditák, hanem egyik arab utitársa lölte le az autóbusszban. Hat banditát letartóztattak.

— A SÉKEK. A világ összes cionista szervezetei ezekben a napokban a sékel-akció eredményes levezetésére fordították minden erejüket. Clujon is a napokban indul meg a sékelakció, melynek különösen nagy jelentősége van ebben az évben, amikor a palesztinai ország-pítés művét fenyegető külső veszedelemek fokozott mértékben teszik szükségessé a zsidó népakarat erőteljes megnyilatkozását. Ennek a népakaratnak és harci erőnek a megtestesítője a sékel. Amikor néhány héttel ezelőtt heves szóváltásra került sor a palesztinai fő-kormányzó és Weizmann Chaim között azon törvényjavaslatok kapcsán, amelyek veszélyeztetik a palesztinai zsidó építőmunka fejlődését, Weizmann kijelentette, hogy a mögötte álló egymillió sékelfizető nevében a legkeményebb harcot fogja folytatni a kormány politikája ellen. Mire a fő-kormányzó ekként válaszolt: „Egy millió sékelfizető valóban nagy erő és hatalom. Ez a szám azonban relativ. Azért volt egymillió sékelfizetőjük az elmúlt évben, mert választások voltak és szavaztak a zsidók, kérdés azonban, hogy szavazás és választás nélkül is ilyen nagy-e a cionisták ereje?“ Ebben az évben nincs választás és a sékel valóban nem szavazolap. Ez a sékelakció méltó felelet kell hogy legyen a palesztinai kormányának. Az idej sékel-akció eredménye meg kell hogy mutassa azt a népi erőt és akaratot, mely töretlenül áll a zsidó nép palesztinai jogaiért és pozícióért harcoló cionista vezérek mögött. A sékelok száma fejezi ki mily nagy és mennyire erős a zsidó nép szabadságakaratát és harci készsége. Sohasem volt oly nagy jelentősége a sékelnek, mint ebben az évben és hinnünk kell, hogy a cluji zsidóság maradék nélkül fogja teljesíteni kötelességét és a cluji sékelakció méltó kifejezése lesz a zsidó népakaratnak.

— A zsidó kivándorlás Lengyelországból. Varsóból jelentik: Hivatalos kimutatás szerint 1935-ben 55,812 egyén vándorolt ki Lengyelországból és 53,438 vándorolt vissza az országba. A kivándorlók túlnyomó része zsidó volt és mintegy 27,758 Palesztinába ment. A visszavándorlók között alig voltak zsidók.

— Arvilkatasztrófa Kovnóban. Kovnából jelentik: A litván főváros régi negyedeit és külvárosi telepeit előntötte az ár. Több házat elsodort a víz. Háromezer zsidó családi háj-léktalan lett és utolsó vagyonukat is elvesztették. A nyomor rendkívül nagy.

— A Bné Jiszraél táncestéje. Folyó hó 21-én, szombat este nagyszabású táncestélyt rendez a Bné Jiszraél ifjusági szövetség az Unirea-Club (volt Corvin-kávéház) helyiségében. Az est iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Az elegáns hölgyet érdekli!
Megnyílik
„JOLIE“
Str. Memorandului 4.

— A Zsidó Párt bucaresti tagozatának közgyűlése. Bucurestiből jelentik: Vasárnap, március 15-én zajlott le a Zsidó Párt bucaresti tagozatának közgyűlése az Olteni-ucca 34. szám alatti párt-helyiségben. A gyűlést dr. Fischer Tivadar, a párt országos elnöke nyitotta meg, aki megróhad beszédben parentálta el dr. I. R. Baubergert, a bucaresti párt-szervezet elhunyt elnökét. Ezután részletesen fejtekte ki azokat az okokat, melyek a háború után a Zsidó Párt megalakítására vezettek és egyben ismertette a párt-szervezet programjának, ideológiájának alapvető pontjait. Az ország általános helyzetével foglalkozva, Fischer Tivadar dr. az ország zsidó lakosságának kivételosen nehéz helyzetét emelte ki. A zsidóság nem kap támogatást sem a hatóságoktól, sem a törvényhozástól és így feltétlenül szükséges a Zsidó Párttal szolidaris szervezeti összefogás. Dr. Singer és Weissmann volt képviselők részletesen ismertették a Párt és a zsidóság helyzetét. Weissmann éls kirohanást intézett a parlamentbe beválasztott zsidó képviselők ellen, akik a mai mostoha viszonyok mellett cserbenhagyták a zsidó lakosságot. Birnberg ügyvéd, majd Jakerzanner mérnök felszólalásai után a közgyűlés Filipe Rosensteint választja meg a helyi szervezet elnökévé. A bucaresti szervezet vezetősége a választás után a következőképpen alakult ki: alelnökök: Mayer Segall ügyvéd, dr. Mayersohn mérnök. Főtittkár: Jancovici (Galati). A Központi Tanács által delegált pénztárnok: Fischer Vilmos, pénztárnok: Rosenbaum Edmund, ellenőr: Ossias Avram. választmányi tagok: König Miksa, Leon Rosenberg mérnök. Eugen Weisz, I. Rossmann, dr. Ed. Roth, dr. S. Löbell, I. Golden ügyvéd, Lemkovic ügyvéd, Filipe Rosenberg, M. Avramovici, Scarlat Wassermann, I. Gruberg ügyvéd, M. Koffler mérnök, P. Blumenfeld, Grünberg D.-né és Schwartz Leoin. A Zsidó Párt ifjusági tagozatának delegátusai: Leon Blimes, Jean Kohen és Eugen Rosenblatt ügyvédek. Filip Rosenstein ezután elfoglalta az elnöki széket és rövid programbeszédet adott. A gyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Egyetemi tanárok megállapítása szerinti hatású a
„Bixádi víz“
amely a gyomor bél epehólyag és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb mert használata enyhén biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakó: Viktoria Rt. Calau Regele Ferdinand

BOGARAK,
tűcsökhöz, poloskák, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a
KATOL
Japán rovarpor által.
M. H. Balthazar București, Str. Șelari 7.

Uj üzlet!
Megnyílik a „COSTUM“ ruhaáruház
(Katz és Fia cég helyén)
Uj üzlet!
Piața Unirii 10.

UJ KELET Legújabb hírek

Létrejött a megegyezés a locarnói hatalmak között?

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

készített javaslatai között. Erhetetlen, hogy Flandin és Paul Boncour nem utasították el azonnal az Anglia által javasolt lehetőségeket. Az éjjel-nappal folytatott tárgyalások nem vezethetnek eredményre és ellenkeznek Franciaország méltóságával.

A Petit Journal szintén hangoztatja, hogy Anglia mindenáron közvetítői szerepet akar játszani.

A valóságban azonban nem lehet szó közvetítésről.

Félt — állapítja meg a lap — hogy amíg ez az ellentét tart, semmilyen szolidaritás nem alakulhat ki Franciaország és Anglia között.

A Figaro szerint az angol kormány igyekszik kivonni magát kötelezettségei alól és mindenáron tárgyalásokat akar kezdeményezni Németországgal, amely megszegte a nemzetközi egyezményeket. Ha a diplomáciai helyzet rövidesen nem változik, úgy Franciaország leghelyesebben teszi, ha késedelem nélkül eltávozik Londonból, — fejezi be cikkét a Figaro.

„A német csapatok a rajnai zónában maradnak“

Jellemző Anglia erőfeszítéseinek hiábavalóságára és diplomáciai huzavonájának meddőségére az a beszéd, amelyet Göring tegnap Kölnben és Dortmundban mondott el, a választási kampány alkalmával. A porosz miniszterelnök többek között kijelentette, hogy a német csapatok a Rajna-vidéken vannak és ott is maradnak. Vannak lehetőségek, amelyeket realizálni lehet és vannak olyanok, amelyek kivihetetlenek — állapította meg Göring.

Prága, március 18. A csehszlovák távirati ügynökség kategórikusan megcáfolja azt a Németország részéről terjesztett hírt, mely szerint a szovjet-kormány Csehszlovákiában repülőtereket és hangárokat épít arra az esetre, hogy a háború kitörésekor légi bázisul szolgáljanak.

Chamberlain, Churchill és Hoare továbbra is erélyes magatartást követelnek

Az angol alsóház külpolitikai bizottságának tegnap esti ülésén több, mint kétszáz képviselő vett részt, amelyen Anglia magatartását vitatták meg a locarnói egyezmény megszegésével kapcsolatban. Hosszas viták után a bizottság arra a megállapításra jutott, hogy Angliának rezervált magatartást kell tanúsítania a jelenlegi válságban, de teljesítenie kell a szerződésekből származó összes kötelezettségeit. A vitában résztvett Austen Chamberlain, Churchill, lord Winterton és Sir Samuel Hoare is, akik közül az első három erélyes magatartást követelt.

Róma, március 18. A Stefani ügynökség jelentése szerint Magyarország és Ausztria miniszterelnökei, valamint külügyminiszterei pénteken, március 20-án este érkeznek az olasz fővárosba. A megbeszéléseket szombaton kezdik meg. A konferenciát még azon események előtt tűzték ki, amelyek most Londonban megvitatás alatt állnak. A római tanácskozások csak a véletlen folytán esnek össze a folyamatban levő londoni tárgyalásokkal. Ez azonban nem jelenti akadályát annak, hogy Rómában megtárgyalják az általános helyzetet, amely az európai politika jelenlegi fázisában rendkívül időszerű.

Létrejött a megegyezés a locarnói hatalmak között?

London, március 18. (Rador.) A locarnói hatalmak főmegbízottai szerda délelőtt 12.30 órakor összeültek Eden dolgozószobájában. Az ülésen azon intézkedések megvitatásával foglalkoztak, amelyekkel a locarnói hatalmak a szerződésnek Németország által való felmondása következtében hozni szándékoznak. Eden ma reggel hosszas beszélgetést folytatott lord Halifaxal és Neville Chamberlainnel. Ezelőtt Halifax kihallgatáson volt Badwin miniszterelnök. Az angol minisztertanács délután 17.30 órakor ült össze az alsóházban. Van Zeeland ma délelőtt a Foreign Office-ban dolgozott Eden munkatársaival a tranzakciós szövegen.

A Havas párizsi jelentése szerint a mai nap folyamán megegyezést hoznak létre a locarnói hatalmak között. Ezen államok és Németország között a tárgyalások csak májusban vennék kezdetüket.

London, március 18. Kapcsolatban azokkal a hírekkel, amelyek szerint az angol javas-

lat nemzetközi zóna létesítését veti fel a francia-német határ mindkét oldalán, francia körök azt állítják, hogy aki elhiszi, hogy ilyen javaslat Franciaország részéről elfogadásra fog találni, az nem ismeri a franciák pszichológiáját.

Bucuresti, március 18. A lapok közlik

Az abesszin kormány kategórikusan cáfolja, hogy békejavaslatot tett volna Olaszországnak

Rickett ma Addis Abebába érkezik, hogy a bányakoncessziókról tárgyaljon a négussal

Addis-Abeba, március 18. (Rador.) Az abesszin kormány a leghatározottabban megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint békejavaslatot tett volna Olaszországnak egy idegen közvetítésével.

Hivatalos hadszíntéri jelentés szerint az Ascianghi tó felé az olasz repülők két Potez-típusú abesszin repülőgépet vettek észre, amelyek a Ciola-Amadir mezőn lombokkal voltak eltakarva. Dacára az abesszin légierőnek erős tüzének, az olasz repülők leereszkedtek és elpusztították mindkét ellenséges gépet. A számos abesszin főnök között, akik az utóbbi napokban har-

Winston Churchill érdekes kijelentéseit, amelyeket barátai körben tett: „Németország elfoglalja a Rajna-vidéket és 25 éves békét ajánl. Amikor elfoglalja Ausztriát és Csehszlovákiát, 50 évre fog békét ajánlani, amikor a danzig korridor keríti hatalmába, 75 évre és amikor liber alles az övé lesz minden, örök békét fog ajánlani.“

London, március 18. (Rador.) A munkáspártok vezetősége ma ülést tartott, amelyen a holnapi konferencia előkészítésével foglalkoztak. Mint ismeretes, 36 millió európai munkás megbízottai holnap értekezletre ülnek össze, hogy vitát folytassanak a német gesztus folytán előállt helyzet felett.

cosakkal behódoltak, van Amare Gheresila, Tembien tartomány volt kormányzója. A szómáiai fronton semmi érdekes nem történt.

Addis-Abeba, március 18. (Rador.) A mai hivatalos abesszin közlemény szerint az olasz tüzesség és repülők élénk tevékenységet fejtenek ki a déli fronton és különösen Oga-den körzetében. Az olasz repülőgépek Daggaburt bombázták, de nem okoztak kárt.

A Havas jelenti, hogy Rickett holnap Addis-Abebába érkezik, hogy megtárgyalja a bányakoncessziók ügyét, amit a négustól szerzett és amit most az olasz csapatok előnyomulása komolyan veszélyeztet.

Chaplin szakít a vigjátékkal és kizárólag csak hangosfilmben és drámában fog fellépni

Singapore, március 18. (Rador.) Charlie Chaplin Japánból jövet kijelentette a Reuter tudósítójának, hogy bizonyos időre lemond a vigjátékról és a tiszta drámával fog próbálkozni. Tudatában vagyok annak, milyen nehéz lesz negyedszázad után áttérni a drámára, de annyi bizonyos, hogy akár dráma,

akár vigjáték lesz, következő filmem hangos lesz. Nem akarom sem megerősíteni, sem megcáfolni Goddard kisasszonnyal való házasságom hírét. Azt hiszem azonban, hogy a sajtónak bizonyos fokú diszkrétciót kellene megőriznie az abszolút magánjellegű ügyekben.

Aggasztó arányokban terjed a kiütéses tifuszjárvány

Eddig két orvos áldozata is van a járványnak

Bucuresti, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Lapunk hírvivőjében beszámoltunk arról, hogy néhány napja kiütéses tifuszjárvány tört ki az ország egyes vidékein. Újabb jelentések szerint a járvány nemcsak Vácárestiben terjed, hanem több más fővárosban és beszarábiai megyékben is felültette fejét. A vácáresti fegyházból a tegnapi nap folyamán hat beteg foglyot szállítottak át a Colentina kórházba, ahonnan viszont öt foglyot egészségesen vettek vissza a fegyházba. Az egészségügyi minisztérium jelentése szerint Lápusna megyében eddig 54 kiütéses tifusz megbetegedés fordult elő, amelyek közül negyvenet Chisinauból jelentettek be. Egy dr Mordhal nevű orvos, aki a betegeket kezelte, szintén megkapta a ragályt, de re-

mény van arra, hogy életben marad. Ezzel szemben a járványkórház egyik sebésznoje: Vera Paiu, tifuszban meghalt.

Újabb jelentések szerint a Vácáresti fegyházban 30-ra emelkedett a kiütéses tifuszban megbetegedettek száma. De több tifuszos esetet jelentettek más börtönökből is, így Targu-Oena, Muscel, Buzău, Galați és Dorohoi. Buzăuban eddig 19 a betegek száma. Ezek közül három ór. Beszarábia összes megyéi fertőzöttek, különösen délen, ahol a szárazságot követő rendkívül nagy nyomor okozza a járvány rohamos terjedését. Beszarábia északi részén is több tifusz megbetegedés történt. Baltiban 40, Tighinában 35 tifuszos eset fordult elő. Allitól több moldovai megyében is terjed a járvány.

Vaslemezt

5 és 6 mm különféle méretben, bármely mennyiségben olcsón szállít
DANUBECO
Bucuresti, Calea Victoriei 99.

Károly királyról nevezték el az új büntető-törvénykönyvet

Bucuresti, március 18. A kamara tegnap este egyhangulag megszavazta Aznavorian javaslatát, hogy az egyesített büntető-törvénykönyvet és büntügyi perrendtartást II. Károly királyról nevezzék el.

Sztrájkba léptek a műegyetemi hallgatók

Bucuresti, március 18. A Politechnicum diákjainak szövetsége egyhangulag sztrájkot proklamált, amit addig akarnak folytatni, amíg a közoktatásügyi minisztérium büdzséjébe nem írják be a diákokon fenntartásához szükséges 1.700.000 lej összeget. A diák-szövetség eddigi összes intervenciói eredménytelenek maradtak.

A büntető-törvénykönyv életbelépése előtt amnesztia lesz?

Bucuresti, március 18. Megcáfolják azt a hírt, mely szerint a büntető-törvénykönyv szentesítése alkalmából az uralkodó amnesztia-rendeletet írt volna alá. Illetékes körök szerint, ha eddig nem is történt intézkedés az amnesztia érdekében, de remélik, hogy amikor a büntető-törvénykönyv érvénybe lép, megszavazzák az amnesztia-törvényt is.

5700 lej lesz a cukorrépa vagonja

Bucuresti, március 18. A cukorrépa termelők és a cukorgyárosok a kereskedelmi minisztériumban tartott értekezleten megegyeztek abban, hogy a jövő cukorrépa termésvagonjának ára 5700 lej lesz.

LENGYELORSZÁGBAN LEGGÖMBÖT ÉPÍTENEK PICCARD PROFESSZORNAK

Varsó, március 18. (Rador.) Lengyelországban rövidesen leggömböt építenek, amelyvel Piccard professor megpróbál 30.000 méter magasra emelkedni. A kísérletre valószínűleg a nyár végén Lengyelországban kerül sor.

LEGUJABB SPORT

Elődöntőig jutott a férfi egyes az asztaliteniszbajnokságon

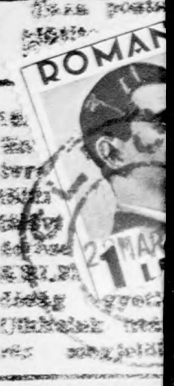
Az összes román versenyzők kiestek az egyéni küzdelmekből

Prágából jelentik: Az asztaliteniszbajnokság férfi egyes számában a küzdelmek az elődöntőig jutottak. A selejtező során az összes román versenyzők kiestek. Ez azonban nem meglepő, ha tekintetbe vesszük, hogy Barna mögött az összes világbajnoki helyezést elért versenyzők szenvedtek vereséget és maradtak ki a további küzdelemből.

Ma reggel már teljes volt a 16-os elődöntő mezőnye, amelybe a többek között három cseh, három magyar, egy lengyel jutottak. Később kezdetét vette a nyolcas döntőbe jutás küzdelme is, amelybe eddig a következő versenyzők kerültek be: Bergmann Ausztria, Marshall USA, Ehrlich lengyel, Heiden angol és Sós magyar. A döntő küzdelmek az összes asztalokon folyamatban vannak. Minden valószínűség szerint a világbajnoki versenyzők ma, csütörtökön véget érnek.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T.
Nyomdása Cluj, Strada Baroa I. Pop 18
Telefonszám: 8-81.

CENZURAT

Nemzetl

Ribbent jelentett

Robu és

„A pénznek a régi római különösen nagy gyakorlati a római a Robu a politikai né hirtetője az egy tetével zsidókat — e kedik, amikor A Dreptate talos organu dekes adatu hogy Robu, gyerek, zsidó latok igazgat szer dícsérete ról.

Egy abszol jól ismeri R Cuza legelsz sokat fogado Birkenfeld s ezer lejt, a cégtől 500 ez lejt, a r től 300 ezer ezer lejt, a s ezer lejt.

Ezekkel a parasztingbe deti nekik a parasztok ki ba kissé felz zsidók házal Most már gyűlöli, akik azokat, akik tekintettel a dóság tulnyo áll, nem eszo lálosan gyűl

Az angol lélektani

Az angol lában nehez ksra.

Anglia áll mert ugy lá érdekeit és tettek megli Arra azon népszövetség sértése után tonai megs továbbra is tosság polit

Hiszen az val éppen a ki, hogy a sértése ané ná: a Népgával, amel nak is vége Amikor a szállásának tásának hir azt hitte, h